

NEVÍTE, KAM O VÍKENDU?

Přinášíme největší přehled tipů a servisních informací

Středa 20. listopadu 2019

samostatně neprodejné

deník TÝDENÍK **Olomoucko**

VLTAVA LABE
MEDIA

Aksamitova 2, 779 00 Olomouc • www.olomouckydenik.cz

Skvosty regionu

Projekt Stavba čtvrtstoletí mapuje stavitelství v Česku za posledních pětadvacet let. Do projektu se už přihlásilo více než 200 staveb. V dnešním vydání si můžete prohlédnout některé z nich, přečíst si příběh stavby z našeho regionu, o osobnostech českého stavitelství i rozhovor s iniciátory projektu.

Více uvnitř

ČESKO! A JAK DÁL?

Odborníci se studenty řešili v Olomouci naši budoucnost
strany 5-12

FOTOREPORTÁŽ

Sametové oslavy v Olomouci: vzpomínky i vzdor
strana 25

SPORT

Fanoušci nadávají po právu, říká Ondrušek

strana 31

17 042 fanoušků | fb.com/olomouckydenik

Sledujte nás i na facebooku!

Téma týdne

Setkání s hejtmánem nabídlo diskuzi o zdravotnictví a dopravě

Jak region pokročil v paliativní péči, vznikne kanál Dunaj-Odra-Labe, kdy bude Olomoucký kraj průjezdný jako ostatní regiony? Tyto i další otázky zazněly na Setkání s hejtmánem Olomouckého kraje v budově Nutrend World ve Chválkovicích. Čtvrtý ročník panelové diskuze, kterou pořádá redakce Olomouckého deníku a eventové oddělení Deník s vámi z vydavatelství Vltava Labe Media (VLM), byl zaměřen na dopravu a zdravotnictví

Moderátor akce Martin Nevyjěl z VLM vysvětlil: „Smyslem tohoto dopoledne je setkání významných představitelů institucí, abychom se mohli věnovat důležitým tématům.“ Společně s hejtmánem Ladislavem Okleštěkem (ANO) přišli diskutovat krajský náměstek pro dopravu Jan Zahradníček, ředitel olomoucké správy Ředitelství silnic a dálnic ČR (ŘSD) Martin Smolka, ředitel Fakultní nemocnice Olomouc Roman Havlík a předsedkyně představenstva společnosti Středomoravská nemocniční Marie Marsová.

ZDRAVOTNICTVÍ

Mimo panel usedli pozvaní hosté z řad odborné veřejnosti. Přítomní se nejdříve zabývali zdravotnictvím. Stejně jako loni často zněla dvě slova – paliativní péče. Za uplynulý rok vznikl tým, který se začal zabývat o koncepci tohoto druhu léčby a šířit ji dál.

„Měli jsme cíl vybudovat v prostějovské nemocnici oddělení paliativní péče, což se podařilo. Pokoje jsou jednolůžkové, doplněné o rozkládací lůžka pro příbuzné. Ti jsou stejně jako pa-

cienti se službou spokojeni, kapacita je naplněná,“ řekla Marsová.

Kraj se chce nyní zaměřit na to, aby všechny typy paliativní péče – ambulantní, terénní a lůžková – nechyběly v žádném z okresů v regionu. Za nejdůležitější považuje hejtmán Okleštěk zejména terénní péči. Z ekonomického hlediska je nejlevnější. „Lidé většinou chtějí dožít doma. A pokud to rodina zvládne jak psychicky, tak ekonomicky, je to úplně ideální stav,“ reagoval.

Za pokrok ve zdravotnictví lze považovat i stravu ve Fakultní nemocnici Olomouc, kde mají pacienti na výběr ze tří jídel včetně vegetariánského. Zařízení chystá také volbu mezi teplou a studenou večeří. „Reagujeme tak na potřeby našich pacientů. Jako nemocnice totiž máme ambice ovlivňovat zdraví i mimo brány areálu,“ okomentoval změny Roman Havlík.

Druhá část diskuze se týkala dopravy. Zejména té lodní. Přítomní

řešili prodloužení Baťova kanálu i vznik vodního koridoru Dunaj-Odra-Labe.

KANÁL DUNAJ-ODRA-LABE

Podle hejtmána by projekt mohl výrazně zlepšit klimatické podmínky, cestovní ruch a ekonomiku v kraji, pomohl by i k příznivějšímu mikroklimatu a boji se suchem. „V Přerově máme krásné letiště, železniční uzel a mohli bychom tam mít i přístav. Dovedu si představit, že Olomoucký kraj bude centrálním terminálem Evropy,“ uvedl.

Proti se však postavili starostové více než padesáti obcí a měst na Olomoucku a Přerovsku. Nelíbí se jim například zábor tisíců hektarů zemědělské půdy, obávají se nepříznivého vlivu stavby na podzemní i povrchovou vodu. „Nejprve bychom měli řešit železnici a silnice, teprve potom se můžeme zabývat lodní dopravou,“ měl jasno Jan Zahradníček.

Debata se následně stočila ke stavu krajských silnic a dálnic či

špatnou dopravní obslužnost jednotlivých měst. Mikrofonu se ujal také Martin Smolka z ŘSD. Dle jeho slov by dopravě v kraji měly výrazně pomoci například projekty související s Přerovem. Zmínil dostavbu dálnice D1 v úseku Říkovice – Přerov či stavbu mostu na silnici z Olomouce. Hotovo má být v roce 2021.

Hovořilo se rovněž o kamionové dopravě a objížďení mytých bran po silnicích nižších tříd. Kraj proto hodlá investovat do vysokorychlostních vah, dle studie má vytipované tři lokality. „Týká se to silnice v Příkazech, kde bude jako první, druhá u Bedihoště a třetí u Mladějovic,“ prozradil Zahradníček. Investice vychází na zhruba dvanáct milionů korun. Váhy by si však na sebe měly časem samy vydělat. „Peníze z vybraných pokut poputují na investice v dopravě,“ slíbil náměstek.

Podle všech dotázaných se úroveň dopravy v regionu zlepší mezi lety 2025 a 2030. Doufá v to i ředitel Fakultní nemocnice Olomouc. Musí se prý ale nejprve změnit myšlení lidí a způsob života. „Pokud se budeme pořád někam honit, tak se ta situace nezlepší nikdy,“ uzavřel Roman Havlík.

Foto: Deník/Jiří Kopáč

Zprávy z Olomoucka

Tramvajovou trať na Nové Sady neprodlouží

Olomouc – Z plánů na prodloužení tramvajové tratě na sídliště Nové Sady v příštím roce zřejmě sejde. Nejspíš se nebude stavět ani odpadové centrum ve Chválkovicích. Olomouci na nákladné investiční akce budou chybět peníze. Radní minulého pondělí schválili návrh rozpočtu na rok 2020. S prodloužením tramvajové tratě ani s moderním odpadovým centrem se v něm nepočítá. „Tyto dvě důležité a dlouhodobě připravované investiční akce budou ještě posouzeny z hlediska financovatelnosti. Pro příští rok je mimořádný objem investic, sešly se projekty za téměř šest set milionů. Pokud bychom zařadili ještě prodloužení tratě a výstavbu centra, překročili bychom rozpočtové možnosti města,“ konstatoval primátor Miroslav Žbánek. **(mak)**

Foto: Deník/archiv

Podchod nebude. Přes koleje zabrání jít zídka

Olomouc – Z plánů na stavbu podchodu ve Václavkově ulici v olomoucké městské části Hejčín sešlo. Komise městských částí potvrdila, že občané si nový podchod nepřejí. Správa železniční dopravní cesty nyní zvažuje výstavbu přibližně metr vysoké zídky, která má chodcům v rizikovém přecházení kolejí zabránit. **(mak)**

Olomouc v roce 1989 ukazuje jedinečná výstava a dvě knihy

Olomouc – Unikátní výstavu k 30. výročí sametové revoluce připravilo Muzeum umění Olomouc. Dobové fotografie a dokumenty lze prohlížet do 16. února. „Řada fotografií v té době pořídila cenné, z dnešního pohledu již historické záběry. Mnoho jich bylo pozapomenuto v soukromých archivech,“ vysvětlila záměr výstavy kurátorka Štěpánka Bielešová. Výstavu doprovází publikace s názvem Olomoucké okamžiky 1989 (na snímku). Je koncipována jako deník jednoho roku a zaměřuje se na události v olomouckém okrese. Svého představení se ve čtvrtek dočkala také publikace o listopadových událostech, kterou vytvořil kolektiv autorů pod vedením historika Miloslava Čermáka. **(ber)**

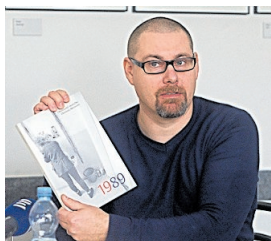

Foto: Deník/Jiří Kopáč

Vánoce v Olomouci: obří kolo a ekologie

Olomouc – Na několik novinek se letos mohou těšit návštěvníci vánočních trhů. Tou největší z nich bude obří olomoucké kolo. Zájemci se na něm budou vozit na tržnici, odkud se jim naskytne výhled na vánočně vyzdobené centrum města. Kromě olomouckého kola bude na tržnici historická tramvaj a vláček pro děti. Voňavé punče budou lidé popíjet ze zálohovaných hrníčků a ekologických kelímků. Centrum zaplní kolem 140 prodejních stánků s řemeslnými výrobky, regionálními potravinami a produkty a několika desítkami druhů punčů. Děti se na Horním náměstí opět mohou povozit na replice historického kolo-toče nebo napsat či nakreslit přání do Ježíškovy pošty. Největším lákadlem Dolního náměstí je veřejné kluziště, které je zdarma otevřené až do 30. prosince. **(mak)**

7+1 NEJ událostí týdne

Odvrácení exitu osad. V Litovli spějí k dohodě

Litovel – Měsíc jednání v Litovli končí a město a rebelující místní části podle všeho dospěly k dohodě, která odvrátí odtržení osad. O návrhu nového fungování spolupráce rozhodne městské zastupitelstvo, které se sejde ve čtvrtek 21. listopadu. „Došlo k dohodě. Zastupitelstvu bude navrženo zřízení nového výboru složeného ze zástupců obcí, který by měl mít na starosti komunikaci mezi osadními výbory, zastupitelstvem a úřadem,“ vyjádřil se ještě před víkendem starosta Litovle Viktor Kohout (SNK). Zvýšena by měla být částka dvě stě korun na občana na drobné výdaje v místní části. „Do rozpočtu bude navrženo 2400 korun. Peníze budou použity na základě požadavku výboru v rámci rozvoje obce,“ popisoval starosta. Odtržením od Litovle pohrozil Chudobín, Březová, Chořelice, Myslechovice, Nasobůrky, Nová Ves, Rozvadovice, Savín, Unčovice a Víska. **(tau)**

Horní náměstí už zdobí vánoční strom

Olomouc – Z křovin na náměstí. Jedenácti-metrový smrk z olomoucké ulice V Křovinách se v sobotu dopoledne přestěhoval na neda-leké Horní náměstí. Z obyčejné dřeviny se stal vánoční strom. Během neděle do-stal patřičné ozdoby a je připraven na slavnostní rozsvícení. K tomu dojde v pátek 22. listopadu v 18 hodin, kdy v Olomouci oficiálně začnou sváteční trhy. Strom stával poblíž panelového domu v místní části Povel. „Na žádost vlastníků bytového domu jsme ho pokáceli. Rostl příliš blízko domu a některým bytům stínil,“ vysvětlil Radim Schubert z oddělení kultury magistrátu města. **(ber)**

Foto: Deník/František Berger

Cukru letos vyrobí méně. Cena poroste

Olomoucko – Cena cukru na pultech zřejmě poroste. I když kampaň na Hané je sotva v půlce, cukrovary už hlásí, že sladidla vyrobí méně, než měly pro letošek v plánu. Propad odhadují na 25 procent. Kvůli suchu, invazi hrabošů a houbové chorobě, která se podepsala na nižší cukernatosti řepy. Nižší odhady hlásí Litovelská cukrovarna. „Řepa má nižší obsah cukru než v minulých letech. Určitě se vyrobí méně cukru než v minulosti. Proti plánu budeme 25 procent minus,“ odhadoval ředitel společnosti Václav Řehák. **(tau)**

Zoo se rozloučila s medvědicí Bárrou

Olomouc – Byla tvář olomoucké zoo od června 1988 a několik let zaha-jovala i po-pulární ko-mentovaná krmení. Od tohoto týdne se už návštěvníci s medvědicí Bárrou nesetkají. Ve svých dvaatřiceti letech už chřadla před očima a zoo tak trápení zvířete ukončila. Oblíbená medvědice bude k vidění v Národním muzeu v Praze. Podle ošetřovatelů už život Báry nebyl poslední týdný plnohodnotný. Přestala přijímat potravu. „Po dohodě s ošetřovatelkou, zoologem a veterinářem jsme se rozhodli zajistit Báře důstojný odchod,“ vysvětlil ředitel olomoucké zoo Radomír Habáň. **(tau)**

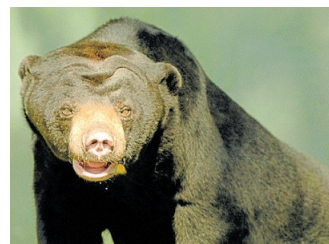

Foto: archiv Zoo Olomouc

Krimi z Olomoucka

Celníci zajistili dvě cisterny s lihem

MAGDA VRÁNOVÁ

Olomouc – Dvě cisterny naložené lihem zadrželi při běžných kontrolách olomoučtí celníci nedaleko Kocourovce. Řidič maďarského nákladního vozidla s cisternovým návěsem ani šofér polského nákladáku nebyli schopni doložit původ lihu.

Celkem se jednalo o téměř šedesát tisíc litrů.

První nákladní vozidlo s návěsem kontrolovali celníci v rámci běžné kontroly v říjnu nedaleko Kocourovce na silnici z Olomouce do Lipníku nad Bečvou. „Cisterna s maďarskou poznávací značkou obsahovala bezmála třicet tisíc litrů lihu. Při kontrole prů-

vodních dokladů nebyl řidič schopný předložit řádně vyplněné dokumenty,“ popsala mluvčí Celního úřadu pro Olomoucký kraj Marie Bortlová.

Dva týdny poté prováděli celníci kontroly v opačném směru jízdy. Opět si vytipovali nákladní vozidlo s cisternovým návěsem. Tentokrát mě-

lo polskou poznávací značku. „Cisterna obsahovala bezmála třicet tisíc litrů etanolu, řidič opět nebyl schopen předložit veškeré průvodní dokumenty,“ poznamenala mluvčí.

Celníci lih z obou cisteren zajistili, oba případy nadále šetří Celní úřad pro Olomoucký kraj. Daňový únik zatím nebyl vyčíslen.

Ženě při jídle vypadla plomba. Policii nahlásila napadení

Olomouc – K napadení ženy jejím přítelem mělo dojít v pátek k večeru v Trnkově ulici v Olomouci. „Vyrazil mi zub, mám podlitiny v obličejí,“ hlásala poškozená na linku městské policie. Když však strážníci dorazili na místo činu, zjistili, že je situace poněkud jiná. „Dotyčná bydlí sama. Celé oznámení si vymyslela, pouze došlo k vypadnutí plomby ze zubu při kousání jídla,“ informoval mluvčí strážníků Petr Čunderle. Žena byla poučena, aby si zašla na zubní pohotovost a nezneužívala tísňovou linku. (ber)

HASIČE ZAMĚSTNAL NOČNÍ POŽÁR AUTOVRAKU

ŽÁDNÁ ŠKODA NEVZNIKLA.

U vlakové zastávky mezi Troubelicemi a Medlovem vzplál v noci z pátku na sobotu vrak auta. K požáru ve 3.33 hodin ráno vyjeli profesionální hasiči z Uničova a jednotka dobrovolných hasičů z Troubelic. „Během patnácti minut dostali plameny pod kontrolu a oheň uhasili,“ informovala mluvčí Hasičského záchranného sboru Olomouckého kraje Lucie Balážová. Škoda nevznikla. Příčiny požáru jsou nyní předmětem vyšetřování. (ber) Foto: HZS Olomouckého kraje

Před hlídkou se ukryl pod návěs

Olomouc – Podezřelé osoby si všimla policejní hlídka, která v sobotu 16. listopadu před půlnocí projížděla Lipenskou ulicí v Olomouci. Někdo se na parkovišti v oploceném areálu motal okolo zaparkovaného auta.

Policisté se proto rozhodli objekt zkontrolovat. U vozidla objevili rozbité okno, poblíž

něj se už však nikdo nena- cházel. „Existovalo důvodné podezření, že se pachatel může stále nacházet v areálu, kde bylo zaparkováno několik nákladních vozidel. Hlídka proto začala propátrávat okolí,“ informovala policejní mluvčí Irena Urbánková.

Pod jedním z odstavených návěsů se ukrýval devětadvacetiletý muž z Olomoucka. Přiznal se ke krádeži a skončil v cele. Výše způsobené škody zatím určena nebyla. V minulosti trestanému muži hrozí ve zkráceném přípravném řízení až tříleté vězení. (ber)

Zajímavosti, o nichž možná nevíte

Znáte Škoda Handy?

Cílem tohoto programu je pomáhat osobám se sníženou pohyblivostí opět získat mobilitu. Specialisté společnosti poskytují poradenství v rámci prodejní sítě ŠKODA AUTO a jsou připraveni pomoci s nákupem nového vozu za zvýhodněnou cenu. Dokáží přiblížit možnosti financování vybraného auta (ŠKODA Handy financování je možné s 30% akontací vůz s 0% navýšením), představí zvýhodněné ŠKODA Pojištění a zajistí optimalizaci a nezbytné opravy na míru, díky kterým může majitel svůj vůz plně ovládnout. Pomáhají také s vyřízením státního příspěvku.

Další předností je, že autorizované servisy ŠKODA se pak se zvýšenou péčí o vůz dále starají. Umožňují snížit cenu opravy nebo údržby při zachování vysoké kvality například prostřednictvím předplaceného servisu nebo šekové knížky na slevy.

Celý tento projekt navíc úzce souvisí s úsilím společnosti ŠKODA AUTO o zvyšování bezpečnosti na silnicích, kam patří například kampaň Bezpečný pátek.

INZERCE

byty poptávka

MLADÍ MANŽELÉ SHÁNÍ TOUTO CESTOU BYT. TEL.: 732 388 718

cab_R0886743-004

ČESKO

A

JAK

DÁL?

30 let svobody! A jak dál?

VEŘEJNÁ DISKUSE **UNIVERZITY KARLOVY** V PEVNOSTI POZNÁNÍ V **OLOMOUCI**

Jak nás proměnil Listopad 1989? Co se nám za 30 let svobody povedlo a co ne?

Jak jsme na tom vlastně dnes? A co nás podle odborníků čeká v budoucnosti?

UNIVERZITA
KARLOVA

deník

Odborníci se studenty řešili v Olomouci naši minulost i budoucnost

BARBORA BUREŠOVÁ

Olomouc – Odborníci z vysokých škol, vědci, studenti i veřejnost debatovali počátkem listopadu v Pevnosti poznání v Olomouci. Diskusní platforma Univerzity Karlovy s názvem Česko! A jak dál? považuje za svůj cíl definovat zásadní problémy České republiky, které rezonují celou společností.

na úvod rektor Univerzity
Karlovy Tomáš Zima.

Celá beseda se skládala ze čtyř diskusních panelů se třemi hosty, z nichž každý představoval jedno období našeho státu v porevoluční době. První tři po jednotlivých desetiletích a čtvrtý se věnoval dokonce budoucnosti.

Každé období vždy zahájilo promítání krátkého filmu, který připravili studenti Uni-

se kterou se setkávám od širší veřejnosti, je, že rozdělení bylo pro ně šok. Na druhé straně v československém exilu to téma bylo žhavé a diskutovalo se o něm neustále. Pro československou společnost to byla novinka, ale pro řadu politiků, lidí, kteří se vrátili z exilu a kteří hýbali veřejným míněním, to bylo téma, které leželo na stole," vyjádřil se rektor Univerzity Palackého Jaroslav Miller.

Nezapomnělo se ani na téma kuponové privatizace. „Jak rozdělit státní majetek – to byla tehdy základní otázka. Kuponová privatizace byla jednou z nejrozšířenějších metod, ale samozřejmě nebyla ideální. Bylo to však něco, co šlo udělat rychle a způsobem politicky průchodným. A zároveň způsobem, který kdyby se právně lépe ošetřil, především z hlediska té další fáze – ochrany menších akcionářů, tak by to možná bylo řešení, které by mělo v české paměti lepší zvuk, než dnes má,“ uvedl zástupce vedoucí Katedry politologie Masarykovy univerzity Lubomír Kopeček.

Z publika zazněla otázka, jak na toto období vzpomínají sami diskutující.

„Hodně se v těchto dnech a týdnech hovoří o roce 1989 a 17. listopadu, a mně v těch debatách hodně chybí to, co bylo předtím. A velmi ráda bych řekla, že ta doba byla velice nehostinná. To, jak rychle ta změna proběhla, bylo fantastické, protože ta společnost na ni vnitřně začala být připravená,“ odpověděla zvláštní zmocněnkyně pro styky s EU institucemi Jana Hybášková.

verzity Karlovy nebo Univerzity Palackého a zároveň vymysleli také tři dotazy pro diskutující. Po jejich zodpovězení následoval prostor pro otázky z publika.

1989 – 1999: ROZDĚLENÍ ČESKOSLOVENSKA A KUPONOVÁ PRIVATIZACE

V rámci devadesátých let se diskuse nevyhnula rozdělení Československa a zda bylo či nebylo unáhlené. „U rozdělení Československa byl velký rozdíl mezi očekáváním společnosti a realitou, protože o soužití Čechů a Slováků se za komunistického režimu nemluvilo. Většinová odpověď,

Ty se v rámci jednotlivých besed probírají v regionech napříč ČR, a tentokrát tomu tak bylo právě v Olomouci, tam i pod záštitou hejtmána Olomouckého kraje Ladislava Oklešťka a náměstka olomouckého primátora pro oblast školství Karla Konečného.

„Jsem velmi rád, že jsme společně s rektorem olomoucké univerzity uspořádali tuhle besedu. Projekt Česko! A jak dál? vznikl před necelým rokem na půdě Univerzity Karlovy, když jsme diskutovali, jak univerzity mohou probírat různé otázky, které zasahují život každého z nás nebo většinu populace.“ řekl

CO JE PROJEKT ČESKO! A JAK DÁL?

Projekt pořádá Univerzita Karlova jako diskusní platformu, která má za cíl definovat zásadní celospolečenské témata, problémy a výzvy naší společnosti a země. Do debaty chce univerzita zapojit své renomované vědce a odborníky, ale také osobnosti z řad odborné veřejnosti, politiků a běžné občany.

„Na univerzitě máme řadu špičkových vědců a odborníků – právníků, ekonomů, matematiků, geologů, lékařů, sportovců, sociologů, přírodovědců a mnohých dalších. Chceme nabídnout pomoc a zapojit je do řešení problémů, které naši společnost a zemi trápí. Mým cílem je formulovat cestu a návrhy, jak v jednotlivých oblastech postupovat dál a jak je řešit. To by měl být hlavní výsledek diskusí, které povedeme napříč tématy i regiony,“ uvedl rektor Univerzity Karlovy Prof. MUDr. Tomáš Zima, DrSc., MBA.

Ke každému tématu se nejprve vede diskuse zástupců Univerzity Karlovy a předních odborníků u kulatého stolu. Následně proběhne veřejná diskuse v regionu, který je s vybraným problémem spojován.

2000 – 2009: ZAČÁTKY V EVROPSKÉ UNII

Období po roce 2000 přineslo do diskuse téma vstupu do Evropské unie. „Byl to historický proces, který se do určité míry řídit nedal, ale na druhé straně tam bylo ohromné množství vkladu a musím říct, že celý státní systém, vědom si cíle, pracoval mimořádně silně a kooperativně,“ zmínil bývalý premiér Vladimír Špidla.

Vstupu do EU se týkaly i některé otázky z publika. „Myslím si, že by bylo relevantní podívat se, jak jsme mohli lépe využít první období našeho členství a potenciál, který Česká republika měla. První dekáda ukázala, že ČR nebyla na integraci do unie připravena. Co v tuto chvíli vidíme, to příznivé pole pro populistické a nacionalistické politické síly, je svým způsobem důsledkem toho, že jsme nebyli připraveni, že dnes nevyužíváme ten potenciál, který ČR měla,“ zmínil v rámci své odpovědi bývalý člen Evropského parlamentu Pavel Telička.

Foto: Univerzita Karlova

Česko! A jak dál?

Další z otázek se dotkla tématu, co se mohlo v těchto letech udělat lépe a z čeho bychom se měli poučit.

„Za jeden z nejdůležitějších momentů považuji nezvládnutý konec předsednictví společnosti s vyjednáváním o radaru, byť nakonec ho odpískala americká strana, tak tehdejší přístup byl z mého pohledu populistický a diktovaný krátkodobými zájmy. Dále si myslím, že se tehdy dělo to samé, jako v současných letech – že na vrcholu ekonomické konjunktury se ty roky v podstatě promrhaly a podílely se na tom všechny strany. Plus také stoupající korupce,“ odpověděl novinář Jindřich Šídlo.

2010 – 2019: JE NAŠE SPOLEČNOST ROZDĚLENÁ?

V souvislosti s posledními deseti lety se hovořilo o tom, zda je společnost rozdělována politickými či veřejně známými osobami. „Pouhý fakt, že je rozdělená společnost, není žádnou tragédií, ale pokud ji rozděluje nenávisť, tak je to vážný problém, se kterým si

zatím, zdá se, nevíme rady. Příčin je celá řada a samozřejmě, že se na nich podílejí v první řadě ti, které považujeme za politické reprezentanty. Náš současný pan prezident téměř při každém svém vystoupení tu nenávisť dál šíří. Ale není to jediná příčina toho nenávislného rozdělení společnosti. Máme čtvrt milionu bezdomovců, 900 tisíc lidí v exekuci a ve společnosti jsou velké rozdíly,“ sdělil předseda Ústavního soudu ČR Pavel Rychetský.

Řešilo se také, jestli mohlo Česko udělat více pro ekonomický rozvoj. „My jsme trochu postižení fenoménem, že ekonomika musí pořád růst. Ale ve prospěch koho roste? Růst neznamená, že bude celá společnost bohatnout. Trochu se bojím, abychom nedopadli tak, že se z evropské demokracie staneme něčím, co pracovně nazývám demokracií asijského typu – to jsou země, které ve skutečnosti příliš demokratické nejsou, je to přinejmenším ne-liberální demokracie nebo něco horšího,“ uvedl Tomáš Lebeda, vedoucí Katedry politologie

a evropských studií na Filozofické fakultě Univerzity Palackého.

Zabrousilo se i k tématu médií a dezinformací. „Velký prostor ve veřejném dění a ovlivňování lidí má lež. Zažíváme vzestup v uvozovkách médií, které se lži operují velmi zručně, a nám to, zdá se, vůbec nevadí – můžu vzít v potaz třeba Parlamentní listy, které se rády chlubí vysokou čteností,“ zmínila moderátorka České televize Nora Fridrichová.

CO NÁS ČEKÁ PO ROCE 2020?

Poslední část debaty byla věnována budoucnosti a řešilo se třeba, zda je klimatická krize pro Česko reálnou hrozbou.

„Klimatická krize je určitě hrozbou reálnou a nemělo by se opomíjet, když se podíváme například na to, že hoří deštné pralesy. Je to skutečně něco, čeho bychom se měli bát a co bychom měli řešit,“ řekla panelistka Ester-Marietta Sidibé, studentka žurnalistiky na Karlově univerzitě.

Otázka z publika na rektora Univerzity Karlovy Tomáše Zi-

mu směřovala k tématu, kam by se měla ubírat budoucnost českých univerzit. „Univerzity mají dvě role – vzdělávat a bádat. Teď přichází ta třetí role, o které mluvíme i s kolegy v Evropě, která znamená komunikovat s veřejností. To znamená vést diskuzi s lidmi mimo naši komunitu a setkávat se s lidmi při besedách,“ zmínil ve své odpovědi.

Hovořilo se také o tom, zda se univerzity přizpůsobují dnešní mladé generaci, která je jiná než ta předchozí. Nechybělo ani téma sociálních sítí a fenoménu Youtube. „Snažím se nejen bavit ale i přinášet nosné informace. Musím ale uznat, že lidí, kteří si uvědomují svůj vliv a přesah, není na Youtube ani polovina. Což je velmi smutná realita, vzhledem k tomu, že na skupinu dětí až dospívajících ve věku od 8 do 16 až 17 let je ten vliv obrovský,“ uvedl youtuber Lukáš Fritscher a dodal, že doufá, že v následující dekádě bude víc lidí, kteří tento vliv nebudou využívat jen v reklamní činnosti, ale právě i k šíření nosných informací.

POLITOLOG **TOMÁŠ LEBEDA** ŘÍKÁ V ROZHOVORU:

Zacílení na ekonomický růst ještě víc rozděluje bohaté a chudé

BARBORA BUREŠOVÁ

Olomouc – Období let 2010 až 2019 v diskusi Česko! s podtitulem 30 let svobody! A jak dál? v Olomouci zastupoval také Tomáš Lebeda, vedoucí katedry politologie na Univerzitě Palackého. Při diskusi zmínil, že se obává ohrožení demokracie v Česku kvůli nárůstu populismu a že snahy o stálý ekonomický růst mají i stinné stránky. To potvrdil i v rozhovoru pro Deník.

Co považujete za největší přínos diskuse 30 let svobody! A jak dál?

Diskuse jako taková je vždy přínosem. Je dobré, že na univerzitní platformě se otevírají i společenská témata. Někdy se mi zdá, že univerzity jsou až příliš zahleděny pouze do vý-

zkumu a vzdělávání a tuto svoji třetí roli trochu opomíjí.

V debatě jste hovořil o období let 2010 až 2019. Co je podle vás pro tuto dekádu zásadním momentem, co je pro ni charakteristické?

Je to jednoznačně nástup populismu a rozpad tradičních stran v České republice, to je podle mě zásadní.

Zmínil jste, že ekonomický růst může s sebou nést nebezpečí. V čem ho spatřujete?

Ani ne tak samotný ekonomický růst, ale celkově zacílení pouze a jenom na ekonomický růst – právě takový, ze

kterého potom nemusí mít užitek celá společnost, ale který ještě více rozděluje bohaté a chudé. A nejen jednotlivce, ale i regiony. Takovýto ekonomický růst podle mě zdravý není. Měli bychom usilovat o jiný typ ekonomického růstu – takového, ze kterého si ta pozitiva

vezme co největší část společnosti a který povede spíše ke snižování našich sociálních rozdílů, než naopak k jejich zvyšování.

Je podle vás dnešní společnost rozdělená?

Rozdě-

lená nepochybně je. Trochu se asi nemůžeme shodnout v tom, co je primárním dělícím kritériem, protože jednotlivých znaků máme celou řadu. Ale to, co společnost primárně rozděluje, přesně neznáme, a tady si myslím, že je prostor pro seriózní výzkum.

Myslíte si, že je demokracie. tak jak ji známe, do budoucna v ohrožení?

Jak už jsem v diskusi říkal, já se o demokracii obávám. Na druhou stranu jsem známý jako skeptik, takže třeba to nebude tak hrozné. Ale nárůst populismu vždycky demokracii ohrožuje, takže vzhledem ke skutečnosti, že v posledních letech tento nárůst zaznamenáváme, já osobně o demokracii obavy mám.

Foto: Deník/archiv

Česko! A jak dál?

OBRAZEM: V Pevnosti se řešila

Jak nás proměnil Listopad 1989? Co se nám od té doby podařilo a co už méně? Jak jsme na tom dnes a co nás čeká v blízké budoucnosti? Právě na tyto otázky hledali odpovědi odborníci z vysokých škol, vědci, studenti i veřejnost v Pevnosti poznání v Olomouci. Diskusní platforma Univerzity Karlovy s názvem Česko! A jak dál? se snaží definovat problémy, které rezonují společností, ty se pak v rámci jednotlivých diskusí probírají v regionech napříč ČR.

Česko! A jak dál?

situace 30 let po listopadu 1989

JAK TO BYLO A JAK TO BUDE? K diskusi nad problémy minulosti, dneška i budoucnosti se v Olomouci začátkem listopadu sešli přední akademičtí odborníci, hosté z dalších oborů, studenti a také zástupci tamní veřejnosti.

Snímky na dvoustraně: Univerzita Karlova

Česko! A jak dál?

Česká demokracie je tak silná, jak vzdělaná je česká společnost

LUBOŠ PALATA

Sedmnáctý listopad byl významné datum českých dějin už mnoho desetiletí před 17. listopadem 1989. Byl to 17. listopad 1939, který se stal jedním z nejtragičtějších dnů nacistické okupace. Dnem brutální pomsty na českých studentech, kteří ani po mnoha měsících od obsazení Čech a Moravy a nastolení hitlerovského režimu nepřestali dávat najevo svůj vzdor proti okupantům, a byli proto vybráni za cíl exemplární nacistického msty.

Čeští studentští vůdci byli popraveni, tisíce studentů bylo uvězněno v koncentračních táborech, české vysoké školy byly až do konce války uzavřeny. Nebyla to náhoda, byl to od nacistického okupačního režimu přesně cílený úder českému národu, který mu měl vzít to nejdůležitější.

I komunistická totalita, která přišla po pouhých několika letech omezené svobody poválečné „třetí republiky“, na prvním místě zaútočila na studenty, na akademické svobody, na právo na skutečné svobodné vzdělání. Byli to ostatně studenti, kteří jediní se ve dnech únorového komunistického puče odhodlali otevřeně vystoupit proti nastupující totalitě. A svým pochodem na Pražský hrad prokázali odvahu, kterou zbytek demokraticky smýšlející části národa neprokázal.

Vzdělání se stalo za komunistické diktatury privilegiem, které režim poskytoval ne podle dispozic a kvalit, ale na základě loajality, třídního původu a oddanosti totalitě. A to šlo ještě o vzdělání poplatné komunistické ideologii, která mnohdy byla schopna hlásat a ve výuce prosazovat bludy, které neměly s realitou a vě-

deckým poznáním nic společného.

STUDENTSKÝ 17. LISTOPAD 1989

Bylo to ale opět akademické prostředí univerzit a vysokých škol, kde už na začátku šedesátých let začaly opět bujet výhonky svobody, kritického

stiženější. Režim opět vzdělání zneužil pro totální ovládnutí společnosti, mstil se svým odpůrcům, a to opět dokonce i na jejich dětech, zdevastoval akademické prostředí, především humanitní vědy, tak jako snad žádnou jinou další oblast života společnosti. Přesto studenty opět neuhlí-

století pomohlo zvítězit ideálům demokracie a svobody, se nestal „český národní program“. Ale cosi zbytného, na co náš stát dává prostředky, až když mu něco zbude. Učitelé ani profesori nejsou elitou společnosti, kvalita vzdělání není prvotním cílem státu, ministr školství není zásadní

myšlení a úvah o jiné, lidštější podobě společnosti, odlišné od té, která byla v Československu po roce 1948 nastolena.

Pražské jaro bylo opět především hnutím českých intelektuálů, studentů. České, československé sny o svobodě, symbolizované názvem Pražské jaro, ukončilo tragické léto v podobě okupace vojsky Varšavské smlouvy. A studenti byli opět těmi nejvytrvalejšími, kdo kladli odpor a prostřední univerzit bylo nastupující normalizací tím nejpo-

dal a byli to opět oni, opět 17. listopadu, kdo se v roce 1989 postaral o zásadní zlom, po němž přišel rychlý pád totality.

SLABÉ VZDĚLÁNÍ, SLABÁ DEMOKRACIE

Po třiceti dalších letech je třeba konstatovat, že nová demokracie a svoboda zůstala studentům, univerzitám a vzdělání vůbec hodně dlužna. Ze vzdělání, které už v 19. století zachránilo Čechy jako národ a prostřednictvím studentů několikrát za poslední

politickou veličinou a i lidé v čele státu mají dnes velmi daleko k představě skutečného intelektuála a vzdělance, jakým byl univerzitní profesor Tomáš Garrigue Masaryk.

Naše demokracie, naše svoboda, naše místo ve vyspělé Evropě budou tak pevné, jak vzdělaná bude naše česká společnost. Po třiceti letech od 17. listopadu 1989 je na čase si tuto základní podmínku úspěchu české společnosti v 21. století uvědomit. A začít ji konečně naplňovat.

Foto: Deník/archiv

Česko! A jak dál?

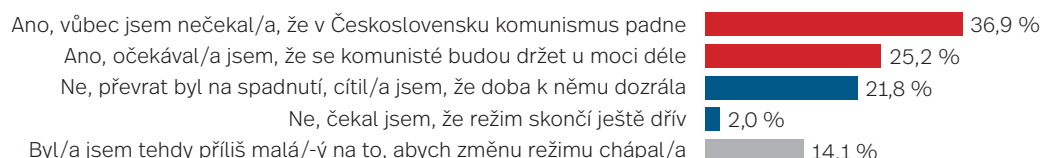
Jak vidí Češi listopad 1989

ALEŠ VOJÍŘ, JAKUB RUSEK

deník
data

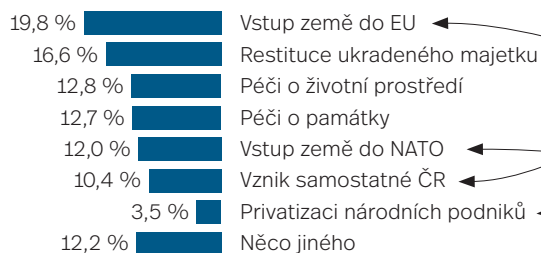
Tak **rychlou změnu** režimu, ke které po 17. listopadu 1989 došlo v tehdejším Československu, účastníci velké ankety Deníku **nečekali**.

Překvapilo vás, že se v listopadu 1989 tak rychle změnil režim?

Pamětníci, tedy respondenti ve věku 35 a více let, považují za **nejlepší porevoluční počín** vstup země do Evropské unie, za **nejhorší** pak fakt, že staré kádry nebyly potrestány a dostaly se k moci a penězům.

Co považujete za nejlepší počín, ke kterému došlo po roce 1989?

Co považujete za největší chybu, ke které došlo po roce 1989?

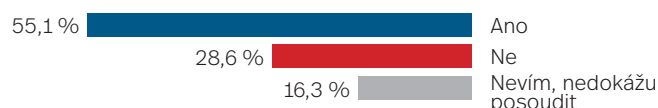

Všichni zúčastnění čtenáři, tedy jak pamětníci, tak lidé do 35 let, **považují za chybu**,

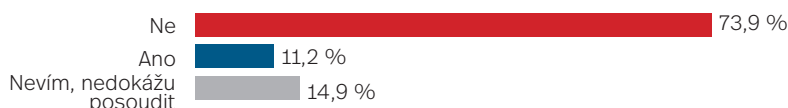
že komunistická strana nebyla postavena mimo zákon

a že bývalí spolupracovníci StB mají možnost vykonávat vysoké státní funkce.

Měla se po revoluci komunistická strana postavit mimo zákon?

Je správné, že bývalí spolupracovníci StB mají možnost vykonávat vysoké funkce?

Česko! A jak dál?

REKTOR UNIVERZITY KARLOVY **TOMÁŠ ZIMA** V ROZHOVORU PŘIPOMÍNÁ:

Nenechme se svobodou rozdělovat. Je důležité hledat to, co nás spojuje

Rektor Univerzity Karlovy Tomáš Zima poskytl rozhovor pro speciální přílohu Deníku 30 let svobody! A jak dál? „Máme velké štěstí a žijeme ve svobodné, úspěšné a bohaté zemi,“ připomněl v něm.

Pane rektore, do diskusního projektu Univerzity Karlovy Česko! A jak dál? jste zařadili téma 30 let svobody. Proč?

Letos slavíme třicáté výročí sametové revoluce a je podle mě důležité připomenout si a diskutovat o tom, co se za ty tři dekády demokracie a svobody povedlo, a co ne. Lis-topad 1989 změnil od základů životy nás všech, máme velké štěstí a žijeme ve svobodné, úspěšné a bohaté zemi.

Všechno není ale jen růžové, řada lidí kolem nás má spoustu problémů, statisíce občanů se propadly do dlouhých pastí, mladým lidem se nedostává bydlení, pro mnohé lidi je doba příliš dynamická a nejistá.

Jsou před námi také vážné výzvy, spojené s problémy se suchem a klimatickou změnou. O tom všem je nutné mluvit a snažit se v dialogu nacházet řešení, jak se s těmito věcmi dál vypořádat.

Do diskuse v Olomouci jste zapojili dvanáct řečníků, to musel být hodně pestrý pohled?

Ano, a právě díky různým pohledům a názorům může být debata opravdu kvalitní. Vážím si toho, že se do diskuse zapojili takové osobnosti, jako

»

Jsem za třicet let svobody vděčný, za všechny příležitosti, které nám demokratický svět nabízí. Demokracie není navždy daná a trvalá hodnota, když se o ni nebudeme společně starat a rozvíjet ji, tak v dobrém stavu nebude.

je předseda Ústavního soudu ČR Pavel Rychetský, bývalý předseda vlády Vladimír Špidla, profesor Lubomír Kopeček z Masarykovy univerzity nebo třeba členka stávkového výboru Filosofické fakulty Jana Hybášková. Svůj pohled ale představili také novináři Jindřich Šídlo a Nora Fridrichová a velký prostor jsme dali hlasu studentů a studentek z Univerzity Karlovy i z Univerzity Palackého, která s námi diskusi pořádala.

Jak vy osobně vzpomínáte na 17. listopad 1989? Jak jste ho prožíval?

Byl jsem student šestého ročníku medicíny, připravoval jsem se na státnice. Dne 17. listopadu jsem se účastnil spolu s ostatními studenty protestního shromáždění na

pražském Albertově. Nikdo z nás tehdy netušil, že právě tam začíná sametová revoluce a že jen za několik málo týdnů bude Václav Havel prezidentem...

Jak vnímáte odkaz sametové revoluce třicet let poté?

Jsem za třicet let svobody vděčný, za všechny příležitosti, které nám demokratický svět nabízí. Je důležité uvědomit si, že společně se svobodou jsme získali i odpovědnost. Demokracie není navždy daná a trvalá hodnota, když se o ni nebudeme společně starat a rozvíjet ji, tak v dobrém stavu nebude. Také bych si přál, abychom se svobodou nenechali rozdělovat a více hledali to, co nás spojuje.

Projekt Česko! A jak dál? bude pokračovat i příští rok. Jaká témata chystáte?

Další diskuse bude zřejmě příští rok v lednu, nyní pracujeme na přípravě témat. Mezi zvažovanými je například zdraví a stárnutí či udržitelný rozvoj. Rádi bychom také zařadili téma, která si vyberou sami občané. Foto: Univerzita Karlova

Váš názor nás zajímá. Podělte se o něj na e-mailové adrese: cesko@cuni.cz

Servis z Olomoucka

NARODILI SE

Jiří Pálka, Chropyně
narozen 31. října
míra 49 cm, váha 3500 g

Alexander Dolínek, Velká Bystřice
narozen 10. listopadu
míra 51 cm, váha 3310 g

Mia Tvrdá, Olomouc
narozena 2. listopadu
míra 49 cm, váha 2710 g

David Urban, Dolany
narozen 12. listopadu
míra 50 cm, váha 3720 g

Rozarie Lipnická, Senička
narozena 19. září
míra 48 cm, váha 2530 g

ROZLOUČILI JSME SE

Květoslava Ponížilová (90) – Olomouc, **Antonín Drozd (63)** – Chomoutov, **Miroslava Kroupová (65)** – Olomouc, **Olga Nosková (73)** – Červená Lhota, **Anežka Nováková (88)** – Loučka u Choliny, **Edita Loutocká (92)** – Komárov.

LÉKAŘSKÁ POHOTOVOST

FAKULTNÍ NEMOCNICE OLOMOUC
pondělí–pátek:
15.00–7.00
sobota, neděle a svátky:
nepřetržitá
Dětská pohotovost: dětská klinika
Pohotovost pro dospělé: urgentní příjem

NEMOCNICE ŠTERNBERK
pondělí–pátek:
16.00–22.00
sobota, neděle a svátky:
8.00–22.00
Dětská pohotovost: dětské oddělení
Pohotovost pro dospělé: v pracovní dny je zajišťována v interní ambulanci, ve dnech pracovního klidu v pavilonu chirurgie

ZUBNÍ POHOTOVOST

FAKULTNÍ NEMOCNICE OLOMOUC
LSP v budově Kliniky ústní, čelistní a obličejové chirurgie
pondělí–pátek:
15.00–7.00
sobota, neděle a svátky:
nepřetržitá

DOPRAVNÍ UZAVÍRKY

OLOMOUC. Oprava kolejového křížení uzavřela ulici Wolkerovu v Olomouci. Pro veškerou dopravu je ulice uzavřena do 9. prosince. Kvůli opravě nejezdou ani tramvaje, uzavřena je také Štítěho ulice.

ŠTERNBERK. Část Věžní ulice ve Šternberku, spojující cestu od Olomouce s výpadovkou na Uničov, je do 19. prosince uzavřena pro dopravu, objížďka vede Olomouckou a Nádražní ulicí.

MAJETÍN. Rekonstrukce mostu přes Olešnici komplikuje dopravu na silnici třetí třídy mezi Majetínem a Brodkem u Přerova. Práce potrvají do 30. listopadu, do té doby řidiči musejí jezdit přes Korky, Přerov a Rokytnici.

ŽEROTÍN. Silnice druhé třídy je v úseku Žerotín – Šternberk do 30. listopadu zapovězena veškeré dopravě. Dopravní omezení si vyžádalo obousměrnou objížďku přes Strukov, Želechovice, Uničov, Brníčko, Újezd, Mladějovice a Babič.

NOVÉ MLÝNY. V Bílé Lhotě, místní části Nové Mlýny, je uzavřený most na silnici III/4498. Řidiči mířící z a do Litovle musejí přes Řimice, Měník a Nasobůrky. Objížďka platí do konce roku.

PORUCHY

PLYN
Nonstop, celý kraj 1239
VODA
Nonstop, celý kraj 267 310 543
TOPENÍ
Nonstop, celý kraj 587 571 722
ELEKTRINA
Nonstop, celý kraj 224 915 151

PŘEDPLAŤTE SI NÁS

Chcete si předplatit tištěné vydání Olomouckého deníku? Je to opravdu velmi jednoduché. Stačí, abyste zavolali na telefonní číslo 724 222 338 nebo poslali zprávu na e-mailovou adresu tomas.krc@vlmedia.cz, a my za vás už všechny ostatní náležitosti zařídíme.

Servis z Olomoucka

Pěstujeme chilli

KDY: 25. listopadu, 18.30
KDE: Olomouc, Divadlo na cucky

Co je chilli pa-prička, možná víte. Přijďte se dozvědět, kolik toho chilli umí a jaké má účinky na lidský organismus. Pěstitel Michal Stryja založil značku Schawlle chilli a co se naučil, předává dál. Ví, jak začít v malém i co nadšený začátečník potřebuje. Vstup volný.

Dopoledne v pohybu

KDY: 26. listopadu, 9.00
KDE: Olomouc, DDM 17. listopadu

Dopoledne určené pro děti a rodiče. Tělocvična se promění v dětský koutek. Přípraveny budou házečí hry, netradiční hry a spousta možností pohybového vyžití. Na účastníky čeká opičí dráha s tunelem a spoustou překážek, různé druhy míčů a další.

Na Hynaisku do kina!

KDY: 19. – 21. listopadu, 17.00
KDE: Olomouc

Zažij tělocvičnu jinak. Na své si přijdou příznivci cestopisů, dobrodružných vodních sportů, extrémních sportovních či horských filmů. První filmový blok začíná každý den vždy od 17.00 a druhý od 19.00.

Teatralita fotbalu

KDY: 21. listopadu, 18.30
KDE: Olomouc

Projekce dokumentárních studií teatrality veřejných událostí zaznamenávají dění na fotbalovém stadionu mimo samotný zápas. Autoři nahlíží na soustrojí chodu fotbalového stadionu. Koná se na Katedře divadelních a filmových studií

Zahájení Vánočních trhů v Olomouci

KDY: 22. listopadu, 14.00
KDE: Olomouc, Horní náměstí

Zahájení Vánočních trhů v Olomouci se uskuteční v pátek 22. listopadu. Vystoupí Rock and roll band Marcela Wo-odmana, rozsvícení vánočního stromu je naplánováno na 18 hodin, o pět minut později vystoupí O5 a Radeček

Na Stojáka

KDY: 20. listopadu
KDE: Olomouc

S klub v Olomouci se zase pěkně roz- hucuje, protože tam zavítá populární show Na Stojáka: Arny, Adéla Elbel, Petr „Nasty“ Cerha. Začátek ve 20 hodin, vstupné činí 325 korun.

Dizajntrh 2019

KDY: 23.-24. listopadu
KDE: Olomouc

Přijďte si pro opravdové dárky a ne- všední zážitky! Můžete se těšit na jedinečnou událost spojující pro- dejní výstavu originálních CZ & SK de- signérů s programem zaměřeným na tvorbu vánočních dárků, udržitel- ný životní styl nebo svět dětí.

Vraťme stromy do zoo

KDY: 22. listopadu, 10.00
KDE: Olomouc, zoo

V březnu tohoto roku vichřice Eberhard razantně zasáhla do podoby olomoucké zoo. Vy- vrátila na osm set stromů. Díky vám se stromy mohou do zoo vrátit. Výše ceny se odvíjí od jejich stáří a je stanovena částkami 2.500, 5.000 nebo 10.000 Kč.

STAVBA

ČTVRTSTOLETÍ

Stavba čtvrtstoletí: skvosty našeho současného stavitelství

Zdokumentovat trendy, potenciál, schopnosti a kvalitu českých architektů a stavitelů, ukázat na velikost a komplexnost oboru, který neustále posouvá hranice současných možností. Takový je cíl projektu Stavba čtvrtstoletí.

Projekt vznikl před dvěma lety a jeho autory jsou Petra Miškejová, která se dlouhodobě věnuje stavitelství a architektuře, a producent a sociolog Stanislav Schneeweis. Stihly se do něj přihlásit již přes dvě stovky staveb z celé republiky.

Podívejte se na vybrané stavby, které reprezentují dvacet kategorií oboru.

JAK PŘIHLÁSIT STAVBY

I díky vám se může počet přihlášených staveb v databázi Stavba čtvrtstoletí rozšířit.

Klíčem pro výběr by měla být zajímavost, kterou stavba obsahuje. Ta se může týkat technického řešení či historických souvislostí, příběhu proměny stavby, kapacity, investičního úspěchu, ocenění, jedinečnosti v rámci oboru, regionu, světa apod. Nezáleží na jejich velikosti, ani na tom, zda jsou přístupné veřejnosti.

Příhlášku najdete na webových stránkách Stavby čtvrtstoletí. Vyplnění vám zabere 20 minut času.

prihlaska.stavbactvrtstoleti.cz

Komentář

Běžně kolem nich procházíme, ale většinou ve spěchu a s myšlenkami na to, jestli stíháme pracovní schůzku, že mělo být auto už dávno přezuto na zimní pneu a co nezapomenout nakoupit v obchodě. A vlastně ani nemáme čas na to, se zastavit, zvednout oči a prohlédnout si je. Mám na mysli všudypřítomné budovy: domy, knihovny, nádražní haly, sídla firem, divadla a další. Přitom jsou jejich příběhy mnohdy doslova fascinující.

Kdo se ale zastavil a ohlédl se pětadvacet let zpět, jsou autoři projektu Stavba čtvrtstoletí: Petra Miškejová a Stanislav Schneeweis. Jejich projekt mapuje české stavitelství od roku 1993 a ve své databázi mají už více jak dvě stě staveb. Jde vlastně o souhrn toho nejlepšího, co se českým architektům povedlo za uplynulé čtvrtstoletí.

A vy, milí čtenáři, si dnes můžete prohlédnout, které skvosty se ucházejí o titul Stavba čtvrtstoletí přímo z vašeho regionu. A příště, až půjdete kolem nich, zkuste si na má slova vzpomenout, zastavit se a prohlédnout si je s vědomím toho, co se o nich na následujících stránkách dočtete.

Soňa Ličková

OBSAH

Stavby čtvrtstoletí. Které to jsou?

Podívejte se na dvacet vybraných

... 16, 17

Rozhovor s autory projektu Stavba čtvrtstoletí

Petrou Miškejovou a Stanislavem Schneeweisem

... 18, 19

Klenot našeho regionu

Šantovku už letos navštívilo sedm milionů lidí. Chystá další expanzi

... 20, 21

Výstava poodhalí skryté příběhy

... 22

Osobnosti napříč republikou

a jejich pohled na stavebnictví a architekturu u nás

... 23

Příběh stavby:

Namísto dolu golfové hřiště

... 24

Stavby čtvrtstoletí: Které to jsou? Podívejte se na výběr dvaceti

Do projektu Stavba čtvrtstoletí se přihlásilo více než 200 staveb. Podívejte se na 20 nejzajímavějších, které reprezentují 20 hlavních kategorií oborů.

Tyto objekty zároveň tvoří první kurátorský výběr putovní výstavy Stavby čtvrtstoletí.

1 | STAVBY PRO VZDĚLÁNÍ, VĚDU A VÝZKUM

Školy, výzkumná centra, laboratoře, knihovny, planetária. Jedná se o specializovaná pracoviště, která mají specifické požadavky na nejmodernější technická a technologická vybavení.

ELI Beamlines, Dolní Břežany, Středočeský kraj, 2012–2015

2 | STAVBY PRO TĚLOVÝCHOVU A SPORT

Sport – jeden z fenoménů dnešní doby. Přesun finančních zdrojů do této kapitoly života společnosti je grandiózní, a tomu odpovídá i objem prací při realizaci nových sportovišť.

Panorama Golf Resort, Kácov, Středočeský kraj, 2014–2016

3 | STAVBY PRO KULTURU A OSVĚTU

Divadla, muzea, kina, galerie, kongresová centra, výstavní prostory.

Divadlo J. K. Tyla, Nová scéna, Plzeň, Plzeňský kraj, 2012–2014

4 | SAKRÁLNÍ STAVBY

Stavby pro bohoslužebné obřady a setkávání věřících. Za 25 let se opravilo mnoho těchto památek. Také se, byť zřídka, objevily sakrální novostavby. Tou první po 60. letech byl kostel v pražských Strašnicích.

Rekonstrukce poutního areálu Klokoty, Tábor, Jihočeský kraj, 1993–2018

5 | REKONSTRUKCE PAMÁTEK

Přináší jedinečnou příležitost

nahlédnout do stovky let starých postupů a řemesel. Nejsložitější bývá najít správný poměr zachování původního, s vstřícností k současným nárokům.

Bílá věž, Hradec Králové, Královéhradecký kraj, 2013–2015

6 | STAVBY PRO DOČASNÉ A REKREAČNÍ UBYTOVÁNÍ

Hotely, resorty, penziony i chaty jsou především stavbami pro realizaci služeb. Jsou to mnohdy výstřelky z běžného života, které poskytují svobodný prostor pro fantazii jejich tvůrců.

Miura Hotel, Čeladná, Moravskoslezský kraj, 2010–2011

7 | BYTOVÉ DOMY NEBO KOMPLEXY

Byty pro trvalé bydlení, domy pro seniory.

Luka Living, Praha, 2015–2017

8 | RODINNÉ DOMY

Vily, domy pro trvalé bydlení.

Vila Landek, Ostrava, Moravskoslezský kraj, 2017–2018

9 | REKONSTRUKCE

Obnova a dostavba původního objektu.

Centrum andragogiky, Hradec Králové, Královéhradecký kraj, 2012–2014

10 | ARCHITEKTURA

Design architektury, práce se světlem, hmotou, domy-sochy. Harmonie linií, struktur, hmot a tvarů.

Archeopark Pavlov, Jihomoravský kraj, 2014–2016

11 | ZAHRANIČNÍ STAVBY

Aula pro udílení Nobelových cen ve Švédsku, tunel na Islandu, mrakodrapy v Číně, promenáda v Dubaji – to jsou některé stavby s výraznou českou stopou. Tu za sebou může zanechat odborník s dobrodružnou povahou a chutí dobýt svět.

Kostel Božího milosrdenství, Košice, Slovenská republika, (1995) 2010–2011

12 | DŘEVOSTAVBY

Stavby s dřevěnou nosnou konstrukcí. V současnosti největší dřevostavbou v České republice je administrativní centrum Lesů ČR v Hradci Králové.

Gulliver, Centrum současného umění DOX, Praha, 2014–2016

13 | DOPRAVNÍ STAVBY

Jsou nejrozsáhlejším stavebním oborem. O jeho velikosti vypovídá už jeho základní dělení na pozemní, vodní a vzdušnou dopravu.

Vltavská vodní cesta v úseku České Budějovice – Týn nad Vltavou, Jihočeský kraj, 2008–2017

14 | STAVBY TECHNICKÉ INFRASTRUKTURY

Elektrárny, teplárny, spalovny apod. Jde o technologicky i stavebně velmi zajímavá a náročná díla.

Jaderná elektrárna Temelín, Jihočeský kraj, 1986–2003

15 | STAVBY PRO PRŮMYSL

Výrobní haly, servisní budovy, technologické celky a sklady jsou nedílnou součástí každé ekonomiky. Stavby, které nebývají v přední řadě zájmu.

Průmyslová zóna Triangle, okres Louny, Ústecký kraj, 2002–2018

16 | STAVBY PRO ZDRAVOTNICTVÍ

Nemocnice, polikliniky, lázně.

Lázně Čeladná, Moravskoslezský kraj, 2007–2015

17 | ADMINISTRATIVNÍ BUDOVY

V České republice další zcela nově objevený obor, který za posledních 25 let zaznamenal obrovský rozvoj. Často využívá brownfieldů, tedy dobře dostupných, ale „mrtvých“ území měst.

AFI Karlín, Praha, 2016–2017

18 | STAVBY PRO OBCHOD A SLUŽBY

Za 25 let se vyvinula zcela nová nákupní kultura. Nákupy se ze středu města přestěhovaly na jeho periferii. Vedle nabídky zboží začala nová obchodní centra plnit také roli zprostředkovatele služeb a společenského života.

Palác Myslbek, Praha, 1993–1996

19 | VEŘEJNÁ PROSTRANSTVÍ

Náměstí, parky, nábřeží, zahrady, městské partery spojuje jedno téma: život ve městě.

Podzámecký park – Tyršovy sady v Pardubicích, Pardubický kraj, (2002) 2015–2017

20 | URBANISTICKÉ CELKY

Zastavěný brownfield, obnovené území staveb s různými funkcemi včetně veřejných prostranství, centra měst.

Kampus Masarykovy univerzity, Brno, okres Louny, Ústecký kraj, 2004–2014

Stavba čtvrtstoletí

Projektem chceme pozvednout

JIŘÍ MACEK

Cyklistická stezka přes Labe v Čelákovcích, intenzifikace ČOV Velké Bílovice, rekonstrukce městského stadionu v Ostravě-Vítkovicích, pražská O2 Aréna, kancelářský objekt Černá labuť v Praze, Trojhalí Karolina v Ostravě, Domov sociální péče Hagibor v Praze, rekonstrukce mostu přes Starou Dyji u Břeclavi, ostravské Divadlo loutek, Golf Resort Kácov u Kutné Hory, Památník Tomáše Bati ve Zlíně, kostel Umučení sv. Jana Křtitele v Žumberku, Srubové ekologické centrum v Táboře, dokončení Vltavské vodní cesty v úseku České Budějovice – Týn nad Vltavou, rozhledna Hýlačka v Táboře, železniční zastávka Čeladná, Jaderná elektrárna Temelín.

Že to je nějaký nesourodý seznam objektů? Máte pravdu, je nesourodý, ale má společného jmenovatele. Zmíněné stavby byly přihlášeny do projektu Stavba čtvrtstoletí. Ten mapuje celé spektrum stavebního dění v Česku za posledních pětadvacet let ve dvaceti kategoriích. V současné době je do projektu přihlášeno bezmála dvě stě staveb, které byly po roce 1993 postaveny, dostavěny nebo zrekonstruovány.

Za projektem stojí Petra Miškejová (absolventka Technické univerzity v Liberci, pražské DAMU, obor scénografie a doktorandka ČVUT v Praze), která se věnuje stavitelství a architektuře, a producent a sociolog Stanislav Schneeweis, se kterými jsme si o projektu povídali.

Co je cílem projektu?

PM: Mapování, které zahrnuje celé spektrum stavebního dění v tuzemsku i české počiny v zahraničí. Zdokumentovat trendy, potenciál, schopnosti

STANISLAV SCHNEEWEIS A PETRA MIŠKEJOVÁ hovoří o projektu Stavba čtvrtstoletí. Foto: Deník/archiv

a kvalitu českých architektů a stavitelů. Ukázat na velikost a komplexnost oboru, který neustále posouvá hranice současných možností.

Komu je Stavba čtvrtstoletí otevřena?

PM: Širokému spektru stavebních děl. Přihlásit se mohou stavby všech oborů, nové projekty, rekonstrukce, liniové stavby, veřejné i soukromé projekty, průmyslové i technické stavby, ale i soubory staveb s jednotným záměrem zrealizované od roku 1993.

Proč?

SS: Projekt Stavba čtvrtstoletí se má stát reflexí, ohlédnutím a průřezem uplynulých pětadvaceti let v české architektuře a stavitelství. Ukáže, jak moc je výstavba spjatá s každodenním životem člověka a společnosti a jak odráží do-

bu i společenské rozpoložení. Pozornost se zaměří nejen na stavby, ale i na jejich stavitele, architekty a další osobnosti. Zdůrazněna bude také spojitost s rozvojem turismu, vzdělávání společnosti a s rozvojem samotného oboru.

V jaké fázi je projekt?

SS: Začal před dvěma lety, kdy jsme vše promýšleli, třídili si myšlenky, tvořili pravidla a sestavovali tým. V letošním březnu jsme spustili přihlašování staveb do databáze přes web a projekt poběží tři roky. Už dnes ale víme, že získaný materiál je natolik obsáhlý a kvalitní, že by byla škoda, nepracovat s ním dále.

Kdy přišly první myšlenky na tento projekt?

SS: První myšlenky na projekt vznikly zhruba před čtyřmi

lety, kdy jsme se my dva potkali. Petra tehdy podobnou myšlenku převáděla do doktorandské práce na ČVUT, a když jsme se potkali při práci na jednom filmu, začali jsme si o tom povídat. Připadalo nám, že stavebnictví si zaslouží větší pozornost a že je pro to prostor. A ze své dlouholeté praxe Petra ví, že systematické prezentaci stavitelství pro širokou veřejnost se u nás nikdo soustavně nevěnuje, a to ani stát. Přitom stavby jsou zrcadlem toho, jak lidé v určitém období žijí, přemýšlejí. Je to trvalý dokument doby.

Stavebnictví se potýká často s ne příliš pozitivním pohledem na tento obor.

PM: To je pravda, a to chceme projektem poněkud změnit. Stavebnictví u nás nemá valné renomé, přesto se u nás

Stavba čtvrtstoletí

prestiž českého stavitelství

staví a stojí tu celá řada světově unikátních věcí. Máme spoustu lidí, kteří stojí za to, aby se o nich vědělo, jsou uznávány jako odborníci ve světě, ale u nás mnohdy takřka bezejmenní. Mnoho lidí na stavebnictví nepohlíží pozitivně. Nežádka se ozývá „Co stavař, to zloděj“, a o stavebnictví se v médiích mluví tehdy, když něco spadne nebo v souvislosti s korupcí při zakázkách.

Evidujete v databázi asi dvě stovky objektů. Je to po půl roce dost, nebo málo?

SS: Já ten počet považuji za velice slušný, denně evidujeme alespoň jednu novou stavbu. Přece jen jsme téměř na startu třileté doby. Zároveň je pro nás velmi důležité, že databáze je velmi kvalitní a že zobrazuje skutečně celé vytyčené období, ne jen to nejnovější.

Kdo do databáze stavby přihlašuje?

SS: Investoři, architekti, projektanti, stavební firmy, uživatelé, města, obce i kraje. Na webových stránkách www.stavbactvrtstoleti.cz je formulář a vše potřebné k přihlášení. Pro nás je nepochopitelné, ale z lidského hlediska mnohdy přirozené, že současní představitelé měst a obcí přihlašují stavby, u kterých takzvaně byli. Nebudou se přece chlubit stavbou, kterou naplánovali a postavili jejich předchůdci. Ukázkovým příkladem pozitivního směru je ovšem třeba Litomyšl nebo Čeladná. Tam se prostě scházejí a pracují jednoznačně ve prospěch obce. My vždy říkáme: Pane starosto, tady nejde o vás, ale o město, o budoucnost, o lidi, kteří v něm žijí.

Jak je to se zájmem u stavebních firem?

SS: Je to takové zvláštní. Třeba

společnosti Swietelsky nebo Hochtief jsou v tomto příkladné a opravdu se starají o to, aby jejich stavby vešly do povědomí. Ale třeba marketingoví pracovníci těch největších firem jsou hodnoceni jen podle toho, co dělají pro firmu, obor jako takový je vlastně nezajímá a projekt přijímají mnohdy hodně vlažně, někde až negativně. Lidský faktor hraje často mnohem větší roli, než by člověk vůbec předpokládal.

„Stavby jsou zrcadlem toho, jak lidé v určitém období žijí, přemýšlejí. Je to trvalý dokument doby.“

Stanislav Schneeweis

Dobrá stavba, to je symbióza více činností, že?

PM: Přesně tak. Investor, architekt, dodavatel. Obdivujeme stavby, ale na druhou stranu bereme zedníky a stavební dělníky jako méně hodnotné zaměstnance. Bez nich by ale ta stavba takhle kvalitně nikdy nevznikla. Tohle myšlení chceme napravit. Je tu řada pracovitých a šikovných lidí, kteří umí řemeslo, mnohdy to jsou možná ti poslední, a když si jich nebudeme vážit, nebude to mít brzy kdo dělat. Stavba je prostě dokonalá souhra mnoha profesí, kde musí mít každá svou kvalitu. Vždyť ve stavebnictví chybí 80 tisíc lidí. Naším cílem je zvednout prestiž a renomé oboru – řadu věcí obdivuje celý svět. Jenomže u nás je mnohde zakořeněno to naše: Čím hůře, tím lépe. Je třeba zvednout hrdost v oboru a hrdost na obor.

SS: Stavebnictví je strategický obor každé ekonomiky. Když

si ho zašlapeme, ublížíme jen sami sobě. Trh je neúprosný, zahraniční firmy čekají na zakázky. Když si zlikvidujeme to dobré, co tu máme, a to my umíme, zaděláváme si na další problém.

Nejprestižnější kategorie?

PM: Nedá se vybrat jen jedna. To nám ukazuje na rozsah a komplexnost oboru. Některé jsou tradiční – rekonstrukce památek, bytová výstavba. A pak jsou kategorie, které se za poslední čtvrtstoletí vyvinuly zcela nově, třeba výstavba golfových resortů nebo development, administrativní budovy, to jsou fenomény právě tohoto období novodobé republiky. Každá kategorie je důležitá a každá má spoustu podkategorií. Největší prostor zabírají pochopitelně dopravní stavby.

SS: Dopravní stavby jsou strategickým oborem. Je to pochopitelné, také do něj proudí nejvíce peněz, své zájmy tu má mnoho stran. Pro chod společnosti je to důležité, pak ale dorazíte třeba do poutního místa Klokoty v Táboře (římskokatolická far-nost) a v momentě, kdy do něj vejde, na ty strategické stavby rázem zapomenete. To se prostě vůbec nedá srovnávat.

Jsou v databázi stavby, které byste vyzdvihli, upřednostnili?

SS: Každá stavba je specifická a skvělá. Ale nemít v projektu třeba Tančící dům v Praze, snad ani nejde. Parádní je třeba Jaderná elektrárna Temelín, taky tvrdím, že v projektu nemůže chybět.

Staví se v Česku hodně, nebo málo?

SS: Málo. Jednak jsou zdlouhavé zákonné lhůty a různá povolení. A také investoři nejsou tak osvěceni, nepouštějí k zásadním otázkám ar-

chitekty, svazují jim ruce. Staveb není tolik, kolik by mohlo být. Nejsou lidi, firmy nemají kapacity, spousta staveb je „na papíře“, ale nemá je kdo realizovat.

Co vás v projektu Stavba čtvrtstoletí čeká dále, tedy kromě evidence nově přihlašovaných objektů?

PM: 2. října se v pražské Valdštejnské zahradě Senátu Parlamentu ČR konala vernisáž výstavy „Stavby čtvrtstoletí“. Představili jsme zde dvacet staveb, které reprezentují, napříč republikou, všechny vypsané kategorie. Následně budeme vystavovat na místech, kterými prochází množství lidí – náměstích, větších venkovních prostorech, nádražích, obchodních centrech. Také připravíme publikaci o celém projektu, o stavbách a jejich příbězích, o lidech. Myšlenkou jsou i komentované prohlídky zajímavých staveb, které chceme realizovat ve spolupráci s Czech Turismem a další.

Kdybyste měli uvést nějakou stavbu, která vám utkvěla v paměti?

PM: Jsou jich spousty, fakt každá je něčím zajímavá. Ohromný Kampus Masarykovy univerzity v Brně je na prostě jedinečný a z těch malých investic třeba rodinný dům v Nebošicích nebo kostel sv. Ducha ve Starém Městě. Najděte si je v databázi a vydejte se je zažít, rozhodně stojí za to.

SS: Zreaktivované území poddolovaného Sokolovska a na něm vyrostlé golfové hřiště je kus krásné krajiny, kde nemusíte ani hrát, stačí se tam podívat. Kostel v Košicích je přehlídkou ryzího řemesla, který ke vstupu přesvědčí i zarytého ateistu. Skvělá ukázka toho, jak dokonalá díla táhnou.

Stavba čtvrtstoletí

Šantovku už letos navštívilo sedm milionů lidí. Chystá další expanzi

DANIELA TAUBEROVÁ

Více do života Olomouce v posledních třiceti letech nezasáhla žádná novostavba. Zájem o ni meziročně roste. Jen letos navštívilo nákupní centrum Galerie Šantovka na sedm milionů lidí.

Moderní stavba získala už krátce po svém otevření významná ocenění. Prestižní časopis CII Journal udělil Šantovce první místo v kategorii Best Shopping Centre Development. V soutěži Nejlepší z realit 2013 – Best of Realty v kategorii obchodních center získala Galerie Šantovka druhé místo. Pochlubit se může i prestižním titulem Stavba roku 2014.

Úspěšný projekt má však také své odpůrce. „Pro nás to znamená, že idea vytvořit obchodně společenské centrum a novou moderní čtvrť v blízkosti historického centra namísto bývalé chemické továrny byla smysluplná a lidé, kteří na projektu pracovali, svoji práci skvěle odvedli. Ocenění samozřejmě patří i architektům – londýnskému ateliéru Benoy a českému Ateliéru 8000, kteří náš původní záměr dovedli k dokonalosti,“ komentoval titul Stavba roku 2014 jednatel společnosti Galerie Šantovka Luděk Schmidt.

Šantovka se pro veřejnost otevřela 18. října 2013 a během prvních sedmi týdnů komplex s prodejní plochou 46 tisíc metrů čtverečních navštívilo přes milion návštěvníků.

Zájem o obchodně – společenské centrum stále roste. V minulém roce navštívilo Galerii Šantovka více než 8,5 milionu lidí. „Letos do konce října to bylo téměř sedm milionů, což je meziroč-

ně za srovnatelné období opět více než v předcházejícím roce,“ popisoval rostoucí návštěvnost mluvčí Šantovky Juraj Aláč.

„Taková odezva vlastníka samozřejmě těší, ale je pro něj zároveň zavazující, aby kvalita služeb a širší nabídky i ostatních aktivit měla stále rostoucí tendenci,“ dodal Aláč.

Společnost Office Park Šan-

na pasáží ve 2. a 3. nadzemním podlaží. „V rozšířené části se bude jednat o mix obchodů, služeb a zábavy,“ informoval Aláč. „V současné době je již pronajata více než polovina plochy. Jména nových nájemců zatím podléhají obchodnímu tajemství, cílíme ale na značky, které zatím v regionu zastoupení nemají,“ dodal Aláč.

Pro nás to znamená, že idea vytvořit obchodně společenské centrum a novou moderní čtvrť v blízkosti historického centra byla smysluplná.

Luděk Schmidt, jednatel společnosti Galerie Šantovka

tovka připravuje výrazné rozšíření Šantovky, která už nyní patří do desítky největších nákupních center v České republice.

Galerie 2, na jejíž podobě investor opět spolupracoval s londýnským ateliérem Benoy ve spolupráci se společností Obermeyer-Helika, má stát na ploše stávajícího venkovního parkoviště a se stávající budovou bude propoje-

Rozšíření Šantovky, ale i stávající nákupní centrum, má ovšem i významné kritiky. „Architektonické kvality jsou podprůměrné, a co je ještě horší, urbanistické souvislosti nepříznivě determinují další využití okolního území,“ vyjadřoval se například Pavel Zatloukal, historik umění zabývající se architekturou 19. a 20. století.

Sociologickým průzkumem

je prokázáno, že poloha obrovité stavby supermarketu v těsném sousedství historického jádra má devastující účinky na zdejší drobnou obchodní síť,“ poukazoval.

Odpor se v Olomouci zvedl zejména vůči chystané výškové budově Šantovka Tower, která měla být podle původního scénáře dokončena v roce 2015.

I když investor posunul výškovou budovu blíže Wittgensteinově ulici, pro část odborníků a veřejnosti je stále nepřijatelná. Jsou přesvědčeni, že dopad výškové budovy na historické panorama by byl devastující. Záměr stavby zatím neprošel územním řízením. Kromě výšky je problémem malý odstup od sousedních staveb a jejich zastínění.

Moderní nákupní centrum Galerie Šantovka, výšková budova a bytová výstavba Šantovka Living jsou součástí nové městské čtvrti Šantovka, do níž společnost SMC Development investuje více než deset miliard korun. Vzniká zejména revitalizaci území, kde stála bývalá potravinářská továrna Milo.

Foto: Deník/Jiří Kopáč

Stavba čtvrtstoletí

ARCHITEKT **ROBERT BISHOP** Z ARCHITEKTONICKÉ KANCELÁŘE BENOY:

Úspěšnost projektu? Odpovědí jsou vysoké počty návštěvníků

ZPRAVODAJOVÉ DENÍKU

Robert Bishop z architektonické kanceláře Benoy stojí za návrhy velkých obchodních center, která vyrostla na různých místech Evropy i jinde ve světě.

V Olomouci nese jeho rukopis obchodně-zábavní centrum Galerie Šantovka. Centrum s prodejní plochou 46 tisíc metrů čtverečních, které je jedním z deseti největších v České republice, vzniklo v roce 2013 na revitalizovaném území mezi řekou Moravou a Mlýnským potokem, kde v minulosti stála potravinářská továrna Milo.

V roce 2014 získala tato moderní olomoucká stavba prestižní ocenění – Stavba roku 2014. Odborná porota v soutěži posuzovala kvalitu investičního záměru a účelnosti stavby, také její začlenění do okolí. Hodnocena byla i architektonická kvalita či inovativnost konstrukcí.

Pane architekto, sledujete, jak nový projekt zapadl do života hanácké metropole? Jak se lidem líbí? Byl jste v Šantovce od jejího otevření?

Samozřejmě jsme se byli několikrát podívat na to, jak se projekt vyvíjí a hlavně jak se utváří jeho nejbližší okolí. Projekty jako Šantovka nejsou nikdy statické, protože reagují na změny v očekávání návštěvníků i na vývoj komerčního profilu nájemců. Na otázku, „jak se lidem tento projekt líbí“, a tedy na jeho úspěšnost, dle mého názoru jasně odpovídají vysoké počty návštěvníků.

Galerie Šantovka se stala čes-

kou Stavbou roku 2014. Měl jste radost z ocenění? Co pro vás a vaši práci znamenalo? Získáním této ceny jsme byli velice potěšeni a děkujeme všem, kteří byli součástí týmu při vytváření koncepce, rozvoje či přímo stavby Šantovky. Stavby, jako je tato, jsou výsledkem spolupráce mnoha zúčastněných partnerů, kdy každý z nich přináší svou odbornost a my architekti tuto spolupráci koordinujeme a „dirigujeme“.

Nejvýraznější část olomouckého projektu, Šantovka Tower, na realizaci stále čeká. Mrzí vás to? Sledujete dění kolem a boj investora za uskutečnění stavby?

Architekti se naučili trpělivosti. Je to běh na dlouhou trať! Přirozeně vnímáme tuto výškovou budovu jako integrační součást celkové kompozice Šantovky a doufáme, že

investor uspěje v procesu jejího povolování a získávání potřebných souhlasů. Rád bych řekl, že výšková budova s rezidenční funkcí je důležitým elementem celého projektu Šantovka, který kombinuje různé funkce využití. Pevně věřím, že velká menší města fungují lépe ekonomicky, sociologicky, když jsou navržena s ohledem na vzájemnou integraci objektů a různé formy využití území nejsou mezi sebou oddělovány, a zůstávají tak nepropojeny.

Co by pro vás znamenalo, pokud by výšková budova Šantovka Tower zůstala pouze na papíře?

My architekti jsme pragmatici a jsme smířeni s faktem, že ne všechny výtvořky se stanou realitou. Jen pro vaši představu, více než polovina všech našich projektů, na kterých začneme pracovat, nakonec

Architekt Robert Bishop

- V roce 1989 absolvoval The Welsh School of Architecture v Cardiffu.

- Do londýnské architektonické kanceláře Benoy nastoupil v roce 1994, v roce 2002 se stal obchodním ředitelem pro Evropu.

- Se svým týmem navrhoval stavby například v České republice, na Slovensku, v Polsku, Chorvatsku, Velké Británii nebo Francii. Kromě toho vede projekty také na Středním východě a v Austrálii.

- Je mimo jiné podepsaný pod oceněnými projekty Centrum Černý Most v Praze a Galerie Šantovka v Olomouci.

nevznikne, a to hlavně z důvodů finančních nebo konkurence. Pokud by se Šantovka Tower nerealizovala, osobně bych byl nesmírně zklamán.

Kritikům stavby se nelíbí, že by měla vyrůst tak blízko ochranného pásma městské památkové rezervace. Berete tento argument? Jak vzácnou hodnotou je panorama historického města?

Toto jsou přirozené obavy a jako architekti chápeme potřebu citlivě zakomponovat naši budovu. Jsme však přesvědčeni, že její design je atraktivní a mělo by na ni být nahlíženo jako na pozitivní příspěvek panoramatu města. Je důležité mít na paměti, že města se vyvíjejí a měla by mít za cíl realizaci kvalitních nových staveb. Neměly by ale být zpochybňovány samotné záměry jejich vzniku.

Foto: Deník/archiv

Stavba čtvrtstoletí

Výstava Stavby čtvrtstoletí chce ukázat i skryté příběhy

Významnou součástí projektu Stavba čtvrtstoletí je také putovní výstava.

Svou podobu poprvé představila na začátku října ve Valdštejnské zahradě Parlamentu České republiky a tvoří ji dvacet panelů, které představují stavby ve dvaceti hlavních kategoriích stavebního oboru.

Výstava je nejucelenější přehlídkou novodobého stavitelství od vzniku České republiky v roce 1993. Záměrem jejich autorů Petry Miškejové a Stanislava Schneeweise bylo ukázat šíři a rozmanitost stavební činnosti, kterou rozděl-

lili podle využití staveb. Každý panel prezentuje jednu výjimečnou stavbu, její skrytý příběh a citaci významné osobnosti, která je s oborem, místem či stavbou úzce spjata. Pod QR kódem zájemci najdou nejen další informace o dané stavbě, ale také o mnoha jiných zdařilých dílech.

Výstava vychází z komplexní databáze staveb, přestaveb a rekonstrukcí realizovaných za posledních 25 let, které potvrzují schopnosti a um českých lidí. „Stavební obor se svým obrovským vlivem na ekonomickou situaci naší společnosti nutně potřebuje další a další pozitivní příklady

a vzory. Stavba čtvrtstoletí má předpoklady tuto potřebu bezzbytku naplnit.“ uvedl Jaroslav Kubera, předseda Senátu Parlamentu ČR.

Dnešní doba využívá nejčastěji elektronických map řízených GPS. Designéři a grafici výstavy se vydali cestou, která je podporuje, zároveň je ale trochu retro – výstavní panely totiž napodobují klasickou papírovou skládanou mapu. Stavby o sobě vypráví velkoformátovými fotografiemi i záběry z dronu a přiměřeným množstvím čtivého textu. „Příprava výstavy si vyžádala spoustu najetých kilometrů přes celou republiku

a mnoho inspirujících setkání, která byla vždy velmi obohacující. Toto bohatství, které leží v profesích českých stavitelů, chceme touto cestou předat,“ řekla Petra Miškejová, autorka projektu a kurátorka výstavy.

Výstava je putovní a postupně zavítá do všech krajů České republiky. Každá její zastávka přinese nové příběhy. Vždy bude ke zhlédnutí zcela zdarma a umístěna ve veřejném prostoru, který se těší zájmu veřejnosti – nádraží, letiště, náměstí, obchodní centra či sportovní a rekreační areály. (bb)

DVACET VYBRANÝCH. Mezi objekty na výstavě Stavby čtvrtstoletí jsou například i Podzámecký park Týršovy sady v Pardubicích nebo bytový komplex Luka Living v Praze. Foto: archiv Petry Miškejové

Stavby čtvrtstoletí kurátorský výběr

- ELI Beamlines, Dolní Břežany, Středočeský kraj
- Panorama Golf Resort, Kácov, Středočeský kraj
- Divadlo J. K. Tyla, Nová scéna, Plzeň, Plzeňský kraj
- Rekonstrukce poutního areálu Klokoty, Tábor, Jihočeský kraj
- Bílá věž, Hradec Králové, Královéhradecký kraj
- Miura Hotel, Čeladná, Moravskoslezský kraj
- Luka Living, Praha
- Vila Landek, Ostrava, Moravskoslezský kraj
- Centrum andragogiky, Hradec Králové, Královéhradecký kraj
- Archeopark Pavlov, Jihomoravský kraj
- Kostel Božího milosrdenství, Košice
- Gulliver, Centrum současného umění DOX, Praha
- Vltavská vodní cesta v úseku České Budějovice – Týn nad Vltavou
- Jaderná elektrárna Temelín, Jihočeský kraj
- Průmyslová zóna Triangle, okres Louny, Ústecký kraj
- Lázně Čeladná, Moravskoslezský kraj
- AFI Karlín, Praha
- Palác Myslbek, Praha
- Podzámecký park – Týršovy sady v Pardubicích
- Kampus Masarykovy univerzity, Brno, Jihomoravský kraj

Stavba čtvrtstoletí

**Miloslav
Pavlík**

ČVUT v Praze, fakulta architektury

„Velkým přínosem projektu je snaha o analýzu a tvorbu databáze realizací a vývojových trendů v oblasti architektury a stavitelství. Může tak přinést solidní základnu i pro rozšíření výuky na středních odborných i na technických vysokých školách a stát se platformou pro diskusi na téma pozitivních, ale i negativních příkladů soudobých realizací. Považuji jej za iniciativní a doporučuji jeho celoplošnou institucionální podporu.“

Radek Mátl

generální ředitel ŘSD

„Dopravní stavitelství je překrásný obor s obrovskou tradicí, který každý den ovlivňuje životy nás všech. Dopravní stavby jsou často úžasná díla, za kterými stojí velké úsilí mnoha lidí. Je nutné tato díla prezentovat a těmto lidem veřejně poděkovat. Pojďme společně všichni za jediným cílem, aby na silnicích bylo bezpečno a neumírali zde lidé.“

Pavol Lukša

starosta obce Čeladná

„Spojení kvalitního ubytování s designem, uměním, golfem a přírodou v srdci Beskyd, to je léčivý nektar na stresy dnešní uspěchané doby. Zdařilé stavby jsou dnes navíc silným turistickým lákadlem. A pokud chceme mířit dopředu, musí mít stavitelství a architekti možnost retrospektivy, což projekt Stavba čtvrtstoletí nabízí.“

Osobnosti o české architektuře

**Tomáš
Koranda**

předseda představenstva HOCHTIEF CZ

„Zatím poslední jadernou elektrárnu v ČR, Temelín, postavila právě naše společnost. Desítky let si udržujeme vlastní aktivní odborníky na výstavbu i údržbu jaderných elektráren. To je jedna z největších hodnot naší práce za poslední čtvrtstoletí.“

**Jaroslav
Kubera**

předseda Senátu Parlamentu ČR

„Stavební obor se svým obrovským vlivem na ekonomickou situaci naší společnosti nutně potřebuje další a další pozitivní příklady a vzory. Stavba čtvrtstoletí má předpoklady tuto potřebu beze zbytku naplnit.“

**Matěj
Šišolák**

šéfredaktor časopisu Architect+

„Poslední čtvrtstoletí v architektuře vnímám jako 25 let naděje, pokusů, omylů, experimentů ve službách architektonické praxe. Projekt, který se rozhodl mapovat uplynulé čtvrtstoletí, se tak může stát vítaným zrcadlem minulých let, připomenutím vývoje jednoho oboru a de facto i vývoje a změn celé společnosti.“

David Kotek

architekt

„Než dojde ke shodě mezi architektem a investorem, vytvoří se klidně i 20 studií. Tak pečliví jsou majitelé v rozhodování. Stejně pečlivě jsme v našem ateliéru přistupovali při výběru realizací do projektu Stavba čtvrtstoletí.“

**Miloslav
Michalec**

architekt a urbanista, vedoucí odboru regionálního rozvoje Plzeňského kraje

„Celý svůj profesní život se podílím na řadě soutěží, jež ve stavebním oboru existují. Dlouhodobě například na Stavbě roku Plzeňského kraje, která získala velmi vysoký kredit. Proto oceňuji další využití a zhodnocení naší práce v projektu Stavba čtvrtstoletí.“

**Karolína
Koubová**

primátorka Jihlavy

„Jako patriot oceňuji změny, kterými Jihlava od 90. let prošla a které Stavba čtvrtstoletí mapuje. Má-li město fungovat jako harmonický celek, ve kterém se dobře žije, bude nutné zapracovat teď ještě více na rozvoji veřejného prostoru a urbanistické kvalitě.“

**Danuše
Siering**

česká developerka, vydavatelka a publicistka, iniciátorka projektu Go Florenc

„Když jsme my v roce 1991 začali v Praze stavět, byl nejváženější osobou architekt. Dnes už ale lidé téměř u žádné budovy neznají, kdo byl investor, která firma objekt stavěla, a už vůbec ne, kdo o jeho osudu rozhodoval. Projekt Stavba čtvrtstoletí je v tomto ohledu velkým přínosem a nápravou této disproporce.“

**Arnošt
Wagner**

Development News

„Rozmach developmentu je výrazný, stále více se prosazují nejnovější technologie a úsporná řešení zvyšující atraktivitu staveb. Pokud chce ale české stavebnictví a architektura mířit bezpečně a bez zdržování kupředu, musí mít možnost nerušeného výhledu do zpětného zrcátka, jakým je třeba projekt Stavba čtvrtstoletí.“

**Lubomír
Fojtů**

ředitel Ředitelství vodních cest

„V květnu 2017 se naplnil sen našich dědů, kteří se v roce 1901 vodocestným zákonem rozhodli splavnit Vltavu. Posledních 33 km postavených za 9 let propojuje moderní design a technologie s historickým dědictvím a citlivým přístupem k malebné krajině kolem Vltavy. Jsme rádi, že prostřednictvím Stavby čtvrtstoletí jej už zhmotněný můžeme podrobněji představit veřejnosti.“

Stavba čtvrtstoletí

Namísto dolu golfové hřiště

Karlovy Vary – Most, Mariánské Lázně – Chomutov, Františkovy Lázně – Sokolov. Všechna tato města najdete v jednom regionu, jen kousek od sebe, a přesto představují dva úplně jiné světy. Na jedné straně se jedná o klid, lesoparky, kolonády a lázeňské domy, stranu druhou představují doly, elektrárny, další industriální stavby a miliony tun vytěžené zeminy. Přesto ale existují prvky, které dokážou tyto dva zdánlivě neslučitelné světy spojit. Jsou jimi rekultivace a golf.

DŮL SILVESTR

Ještě před zhruba deseti lety přitom nic ani zdánlivě nepřipomínalo, že by se i v Sokolově mohl etablovat sport, do té doby spojovaný právě se sousedními lázeňskými městy. V místě, kde se nyní nachází golfové hřiště Sokolov, o kterém je řeč, stála na počátku 20. století vesnice Horní Rychnov. Ta začala mizet z povrchu zemského v roce 1939, kdy zde byl otevřen důl Silvestr. V té době byly tyto lokality už v područí Velkoněmecké říše a intenzivně těžené uhlí je surovinou pro válečnou průmyslovou výrobu. Po odtěžení více než 150 milionů tun uhlí a skrývky byla těžební činnost na Silvestru ukončena v roce 1981. Zůstala

měsíční krajina a otázka, co s ní. Ze všeho nejdříve byla obří jáma zavážena skrývkou z několika okolních lomů a sousední elektrárnou Tisová používána k plavení popílku. Následně byl tento kout Sokolovska ponechán vlastnímu osudu a samovolné obnově zdevastované krajiny.

REVITALIZACE JAKO CESTA

Myšlenka na revitalizaci dolových území a jejich nové využití pro rekreaci a volnočasové aktivity se objevila v polovině 90. let. V roce 2001 přišla společnost Sokolovská uhelná, která zde provozuje důlní činnost, s projektem navazujícím na sanační a rekultivační úpravy pozemků po těžbě hnědého uhlí a který nemá v České republice obdobu. Výsledkem je technicky náročné, ale zcela jedinečné golfové hřiště, zasazené na pomezí krajiny Slavkovského lesa a průmyslového Sokolova. Jeho podobu navrhla firma německého architekta Christoph Städlera, která projektovala už více než 40 golfových hřišť. „Bylo to to nejtěžší, co jsme kdy projektovali,“ přiznal s odstupem několika let Städler. Jeho záměr spočíval v kombinaci jedinečného reliéfu a biotopů na svazích starého hnědouhelného dolu v kombinaci s nově vytvořenými zelenými plochami. To ale vyžadovalo značně složité

technické plánování, a Städler v té době neměl žádné zkušenosti s revitalizací dolů a výsypek. Realizace záměru se nakonec podařila především díky profesionalitě českých inženýrů, kteří dokázali jeho myšlenky převést do praxe. Z jednotvárné „měsíční“ krajiny se na prostoru cca 100 ha podařilo vybudovat golfové hřiště, které se svými parametry, designem a kvalitou řadí mezi ta nejlepší u nás.

HŘIŠTĚ JE ŽIVÝ ORGANISMUS

Právě na minulosti místa, na kontrastu cíleně oseté, kultivované plochy a původního terénu zarůstajícího specifickou divokou vegetací, jako klíčovým stavebním kamenu, je postavena osobitá identita tohoto hřiště. Je plné kontrastů – zelené ferveje na pozadí industriální. Hřiště tvrdé, rozmáchlé svou velikostí, ale také krásné a zároveň náročné na hráčské dovednosti. Prostor je to ale také zvláštní, až bizarní. K jihu se zvedají lesnaté zelené kopce Slavkovského lesa, severní výhled zabírá nádherné panorama Krušných hor, pod horizontem se ovšem tyčí komíny elektrárny Vřesová. Další elektrárna Tisová je jen dva kilometry od hřiště, v blízkosti je i paneláková zástavba Sokolova.

Ostře se tu střídá industri-

ální ráz s přírodním, jsou tu kouty vysloveně harmonické, ale také partie drsné a syrové, jasně prozrazující historii místa. Za více než deset let existence se také hodně proměnilo. Opět se prokázalo, že golfové hřiště není statickým prvkem v krajině. Vyrůstly zde stromy, zahustila se tráva, vyvíjí se i původní části bývalého lomu, které zůstaly záměrně odkryté. Stále na něm probíhá řada technických zásahů, jako byly úpravy drenáží, závlah nebo vylepšování zázemí pro hráče, počínaje krytým driving range a konče například stavbou altánů na samotném hřišti.

Pro člověka, který se dosud nesetkal s rekultivacemi v této části České republiky, je určité velkým překvapením, jak je možné změnit krajinu po důlní činnosti k nepoznání. Jako další příklad lze uvést například arboretum na výsypce Antonín, které je evropským unikátem, hydrickou rekultivaci jezera Michal či rekultivaci jezera Medard. Paradoxně zde vzniká situace, kdy území degradované těžbou mohou generovat nové lokality vytvářející skrze rekultivace nová, turisticky atraktivní místa, jež často předčí veškerá očekávání a v pozitivním smyslu mění ráz tohoto kraje.

Petra Miškejová,
Stanislav Schneeweis

Fotoreportáž Týdeníku Olomoucko

Vzpomínky i vzdor. Lidé na výročí sametové revoluce zaplnili Olomouc

FRANTIŠEK BERGER

Víkendové oslavy třiceti let svobody v Olomouci vyvrcholily v neděli 17. listopadu na Palachově náměstí. Odpolední happening byl ve znamení koncertů a promítání dobových dokumentů. Akce přilákala tisíce lidí.

Do vzpomínek hlavních aktérů se zapojili členové tehdejšího stávkového výboru Univerzity Palackého a Moravského divadla.

Divadlo Tramtarie program obohatilo typickými výjevy a neduhy socialismu. Zboží bylo sice levné, ale v regálech Jednoty toho moc na výběr nebylo. „Máme kubánské po-

meranče! Toaleták? Kdepak, pane, zkuste příští měsíc,“ hlásal prodáváč a moderátor akce v jednom. Děti pak marně na historické váze hledaly displej s digitálními čísly.

V improvizované televizi se objevila Saskia Burešová, a jen

co pan Vajíčko ukončil blok reklam, zazněla zkrácená verze slavné scénky Včera, dnes a zítra. I po letech dialog mezi prodavačkou vstupenek a zájemcem o filmový zážitek v kině baví. U nás děj proslavili Iva Janžurová a Felix Holzmann.

Dospělými i dětmi zaplněný prostor ozdobila socha Jiřího Davida v podobě nápisu „revoluce“. Jednotlivá písmenka vznikla symbolicky z klíčů. „Spočítáš je?“ usmála se starší žena na svého vnuka, který chvilku matematiky raději vyměnil za stánek s balonky v barvách trikolory.

V 17 hodin a 11 minut se nad městem rozezněly zvony. Následovala česká hymna. O pár minut později organizátoři

promítli na vedlejší budovu gymnázia obrázky připomínající minulý režim. V průběhu odpoledne se na pódiu vystřídala řada interpretů.

„Je čas ukázat mocným, že jsme tady a že jsou pod drobnohledem,“ hlásali lidé z komunity 2018+ Olomouc a hnutí Milion chviliek pro demokracii, kteří při příležitosti výročí 17. listopadu 1989 uspořádali na rohu ulic Křížkovského a Wurmovy protestní demonstraci.

Účastnilo se jí přibližně dvě stě lidí. Po třech dekáдах svobody hovořili mimo jiné o pohrdání současného prezidenta republiky ústavou.

Snímky: Deník/František Berger a Jiří Kopáč

Fotogalerii najdete na
www.olomouckydenik.cz

deník historie

Bitva u Lützeny znamenala Valdštejnův úspěch i předzvěst pádu

Byla to jedna z nejdramatičtějších bitev třicetileté války. A přestože se konala víc než stovku kilometrů západně od historických hranic Zemí Koruny české, ovlivnila významně i české dějiny.

JAROSLAV KRUPKA

Nad zemí se ještě honily chuchvalce podzimní ranní mlhy, když vrchní velitel habsburské císařské armády, generalissimus a polní maršál Albrecht Václav Eusebius z Valdštejna, zavelel k útoku. Psal se 16. listopad roku 1632 a u německého města Lützen nedaleko Lipska právě začínala bitva, v níž mělo švédské protestantské vojsko definitivně ztratit iniciativu ve střední Evropě. Přestože bitva sama skončila nerozhodně.

V polovině roku 1632 se proti sobě dostaly v Německu dvě armády: spojená švédsko-saská armáda pod vedením Gustava II. Adolfa a armáda katolické ligy v čele s Albrechtem z Valdštejna. Na švédské straně působila řada českých emigrantů, většinou v pluku Jindřicha Matyáše Thurna, jednoho z vůdců českého stavovského povstání. Ale i na katolické straně bojovali Češi – ti sloužili přímo pod Valdštejnovým vedením.

Valdštejn sám na Švédy útočit nechtěl. V Sasku hodlal s větší částí své armády přezimovat, aby náklady na odpo-

čívající vojsko nenesla císařská ani jeho pokladna a aby se Sasům pomstil za předchozí přezimování jejich vojska v Čechách. Saský kurfiřt však nechtěl tuto možnost připustit a pomoci mu mohl jediný bojovník, jenž byl v daných podmínkách schopen energickému Valdštejnovi čelit – švédský král Gustav Adolf. Ten se samozřejmě nenechal dvakrát prosit.

Když se obě armády dostaly začátkem listopadu proti sobě u německého Lützeny, bylo zřejmé, že dojde k neodvratnému vojenskému střetnutí. Ještě před svítáním začala pálit z obou stran děla, a když se zvedla ranní mlha, vyrazilo do útoku jezdeckvo.

Zatímco nad císařskou přechotou Švédové dočasně vedli, Valdštejnův odvážný jezdecký

útok situaci srovnal. Brzy se však stala situace pro císařské vojáky opět ožehavou – část jejich pravého křídla se začala hroutit, oproti Valdštejnovu rozkazu zde ustoupilo z boje několik oddílů i s důstojníky. Je dodnes diskutabilní, zda tento ústup ovlivnila víc taktika, nebo strach. Švédové měli od počátku početní převahu a ústup mohl ušetřit císařskému vojsku část sil.

Po poledni však dorazila těžce odolávajícím Valdštejnovým vojákům kýžená posila – osvědčená jízda císařského generála Gottfrieda Friedricha Pappenheima, jejíž protiútok opět vrhl Švédy zpět – sám Pappenheim však při něm padl.

Do dalších útoků vedli své vojáky osobně Valdštejn i švédský král Gustav Adolf a oba na to doplatili: pod Valdštejnem

zastřelili jeho oblíbeného bitevního koně a jemu samotnému prostřelili nohu. Gustav Adolf, největší a nejrespektovanější velitel evropských protestantských sil, v boji padl, zasažen dvěma střelami.

Bitva trvala až do noci a skončila v podstatě nerozhodně. Švédové sice vytrvali v poli, z něhož se Valdštejn nakonec stáhl, takže se považovali za vítěze, ztratili však svého vrchního velitele a přišli definitivně o útočnou iniciativu v Sasku. Lidské ztráty na obou stranách byly početné: švédské vojsko přišlo zhruba o čtyři tisíce mužů, císařští ztratili na pět tisíc vojáků.

Valdštejn se nesmířil s tím, že část jeho vojska proti jeho rozkazu ustoupila, navíc se rozhodl ukázat svým kritikům mezi císařskými generály, že je to pořád on, kdo má v armádě hlavní slovo: dne 11. února 1633 proto vynesl 17 rozsudků smrti nad důstojníky a náhodně vylosovanými vojáky z těch pluků, které předčasně opustily bojiště. Brzy na to zažilo Staroměstské náměstí, dějiště krvavé popravy 27 českých pánů z 21. června roku 1621, další ponurou exekuci. I v tomto případě vykonal všechny rozsudky staroměstský kat Jan Mydlář.

Okázala poprava katolických důstojníků však ještě víc poškodila Valdštejnovu pověst u habsburského dvora. Netrvalo dlouho a nejvyšší velitel císařských vojsk byl císařem tajně zbaven všech funkcí a prohlášen za zrádce. Následovala vražda v Chebu 24. února 1634.

SMRT ŠVÉDSKÉHO KRÁLE Gustava Adolfa v bitvě u Lützeny na obraze švédského malíře Carla Wahlboma Foto Wikimedia Commons, Carl Wahlbom, Nationalmuseum Stockholm, public domain

KAŽDÝ DRUHÝ ŘIDIČ BYL UŽ VE SVÉM ŽIVOTĚ SOUČÁSTÍ DOPRAVNÍ NEHODY

Ženy jsou opatrnější, muži ne

Dopravní nehody jsou součástí každodenního života. Svědkem nehody byl už téměř každý.

Asociace Záchraný kruh nechala zpracovat průzkum ke své kampani pod názvem Ty to zvládneš, ve které představuje inovativní instruktážně analytická videa vycházející z reálných dopravních nehod.

„V našem projektu představujeme divákům unikátní spojení reálných záběrů složek Integrovaného záchranného systému ze zásahů společně s analýzou nehod a preventivně emotivním sdělením z úst záchrannářů. Díky analytické části a výpovědím záchrannářů zasahujících na místě události se seznamujeme diváka jak s průběhem zásahu, tak hlavně s důvody vzniku nehody a zejména pak specifikací chyb. Naším cílem je, aby si divák uvědomil rizika a aby se počet dopravních

Z KAMPANĚ SETKÁNÍ S REALITOU – snímek zachycuje zásah při reálné dopravní nehodě.

nehod snížil na minimum,“ představuje projekt Veronika Krajsová, prezidentka Asociace Záchraný kruh.

KDO JE ZA VOLANTEM OPATRNĚJŠÍ

Z průzkumu, který dělala agentura STEM/MARK, vyplývá, že kampaně upozorňující na rizika u dopravních nehod ovlivňují při řízení 91,3 % řidičů. Po zhlédnutí reálných ukázek z dopravních nehod 60,5 % mužů a 71,7 % žen uvedlo, že bude řídit opatrněji.

„Obecně platí, že ženy jsou za volantem opatrnější. Méně bourají, jezdí pomaleji a více dbají na svou bezpečnost. My máme velkou radost nejen z reakcí žen, kampaň totiž velmi

pozitivně vnímají také řidiči. Dokonce 94,9 procenta mužů v průzkumu uvedlo, že díky reálným záběrům z nehod, které se v naší kampani objevují, si řidiči lépe uvědomí, jaké nebezpečí na silnicích hrozí. A z našich zkušeností víme, že jakmile si člověk riziko uvědomí, upraví svoje řízení a jezdí výrazně zodpovědněji,“ říká Lukáš Hutta, výkonný manažer Asociace Záchraný kruh.

NEJVÍCE UNAVUJE MONOTÓNÍ CESTA

Respondenti v průzkumu měli také uvést, jaké tři faktory nejvíce ovlivňují jejich soustředění při řízení. Nejčastěji řidiči odpověděli, že je unavuje monotónní cesta (52,5 %), jejich po-

zornost také snižuje únava (48,8 %), křik v autě (30,0 %) nebo reklamy v okolí (23,0 %) nebo moderní technika ve voze (14,8 %).

„Monotónní cesta například z rodinné dovolené je velmi vyčerpávající. Pokud navíc připočteme, že řidič sedí za volantem už dlouhé hodiny, je noc a ostatní spolucestující spí, tak je riziko mikrosnápku opravdu vysoké. Pokud řidič cítí jakékoliv příznaky únavy, měl by na prvním odpočívadle nebo benzinové pumpě zastavit a nabrat nové síly,“ radí Lukáš Hutta.

Součástí průzkumu byla také otázka, jestli by si řidiči přáli, aby na českých dálnicích byl zvýšen rychlostní limit. Takzvanou německou variantu, tedy neomezenou rychlost na dálnicích, by volilo 11,4 procenta dotázaných, o deset až dvacet kilometrů v hodině by rychlostní hranici zvýšilo 37,1 procenta respondentů, stávající varianta vyhovuje 51,5 procenta řidičů. „I u odpovědi na tuto otázku jsme zaznamenali, že ženy mnohem častěji volí klidnější jízdu. Zatímco 44,4 procenta mužů by rádo jezdilo po dálnicích stočtyřicetkou nebo dokonce stopadesátkou, u žen je to pouze 27,8 procenta,“ uzavírá Lukáš Hutta.

Řidiči svůj zdravotní stav velmi často podceňují

Tisíc dopravních nehod je každoročně zapříčiněno špatným fyzickým nebo psychickým stavem řidičů. To znamená, že se každý den na silnicích v České republice stanou tři dopravní nehody, které způsobil člověk, jemuž nebylo dobře, nebo nebyl v ideální kondici.

V České republice celá řada řidičů svůj zdravotní stav podceňuje. Ve společnosti je obecně zakořeněný mýtus, že člověk přeci infarkt nebo mrtvici neovlivní. A právě infarkt je jednou z nejnebezpečnějších záležitostí za volantem.

„Přes třicet dopravních nehod ročně se stane, protože řidič při jízdě zemře v důsledku infarktu myokardu či jiného akutního

stavu. Problém pak ale bohužel nastává i pro ostatní účastníky silničního provozu. Auto s postiženým se stává neovladatelné, navíc nebrzdí a hrozí střet v plné rychlosti. Proto myslete na sebe, své blízké i ostatní cestující a při prvních příznacích navštivte lékaře,“ radí Jiří Smetana, ředitel Zdravotnické záchranné služby Karlovarského kraje. „Člověk by neměl brát řízení na lehkou váhu. Pětina řidičů sedá za volant, i když je unavena. To může vést k mikrosnápku, ale i zpomalenému vnímání, což může mít fatální důsledky. Na kvalitu jízdy má vliv i deprese nebo dokonce nachlazení a další běžné nemoci,“ doplňuje Jiří Smetana.

Řidiči také často neznají vedlejší účinky svých léků. Ne-

vhodnost léků pro ně bývala dříve označována přímo na obalech. Dnes se ale musí šofér sám zajímat, prostudovat příbalové letáky a případně konzultovat jejich užívání s lékařem či lékárníkem.

„Nebezpečné jsou zejména léky působící na nervový systém a silná analgetika, tedy silné léky proti bolesti. Problémy ale mohou mít i řidiči užívající léky na cukrovku nebo vysoký tlak,“ varuje Josef Kult, lékař Zdravotnické záchranné služby Karlovarského kraje.

V případech, že řidič ucítí jakoukoliv slabost za volantem, odborníci radí vozidlo na prvním bezpečném místě odstavit.

„Jestliže řídíte vozidlo, je slova nutností nepodceňovat příznaky náhle vzniklé bolesti,

pocit dušení, záchvat úporného kašle, alergické reakce, závratě, poruchy vidění, pocit na omdlení, brnění končetin, poruchy nebo výpadky hybnosti či řeči. To vše by pro řidiče mělo znamenat jediné — ihned zastavit a potíže řešit,“ podotýká Jiří Smetana.

Asociace Záchraný kruh realizuje kampaň Ty to zvládneš financovanou z Fondu zábrany škod ČKP, ve které představuje inovativní instruktážně analytická videa vycházející z reálných dopravních nehod. Více na webech realita.tytozvladnes.cz a na [facebook.com/tytozvladnes](https://www.facebook.com/tytozvladnes).

HASIČI KOLEM NÁS

Žehnání praporu OSH Kolín

Okresní sdružení hasičů Kolín se v loňském roce rozhodlo pořídit slavnostní prapor a díky soudružnosti hasičských sborů, podnikatelů a podporovatelů hasičů se jeho pořízení podařilo. Zájem zapojit se a přispět na pořízení nového praporu měli nejen členové OSH Kolín a dalších sborů, ale i spousta jednotlivců, kteří považují existenci dobrovolných hasičů za prospěšnou a smysluplnou. Prapor je jedním z typických symbolů Sdružení a jeho jednotlivých

článků a také výrazem reprezentace, sdružování a jednoty. Tento symbol Okresnímu sdružení dosud chyběl.

Samotného žehnání se ujal pražský pomocný biskup mons. Zdeněk Wasserbauer společně s kolínským farářem Janem Halamou. Praporečník a čestná stráž okresního praporu byla z SDH Zibohlavy. Celá akce se konala v sobotu 9. listopadu v chrámu svatého Bartoloměje v Kolíně.

Žehnání se zúčastnily i sbory z okresu Kolín se svými prapory. Mezi významnými

hosty byl i starosta SH ČMS Jan Slámečka, předseda hnutí STAN a poslanec Mgr. Bc. Vít Rakušan, starosta KSH Středočeského kraje Oldřich Lacin a ředitel HZS Kolín plk. Mgr. Bc. Dalibor Zeman.

Po žehnání byla připevněna stuha se jmény dárců starostkou OSH Kolín Kamilou Havlíkovou, která všem dárcům, kterých bylo neuvěřitelných 63, poděkovala. Součástí aktu byla i bohoslužba vedená

mons. Zdeňkem Wassebauerem. Po slavnostním ceremoniálu následovala komentovaná prohlídka kostela pro přítomné hosty společně s předáním miniaturního praporu dárcům a hostům.

Samozřejmě, že všichni zúčastnění se nerozešli okamžitě. Bylo toho hodně k povídání a rozhodně bude na co vzpomínat.

Jiří Baumruk, sportovní komentátor

Foto: SH ČMS

SVĚTOVÝ ŠAMPION

PIVOVAR LITOVEL, HRDÝ PARTNER HASIČSKÉHO SPORTU.

HASIČI KOLEM NÁS

TENTOKRÁT Z PŘEROVSKA A HRANICKA

Úspěšná sezona mladých hasičů

Mladí hasiči z Partutovic letos bodovali na závodech, které byly součástí Velké ceny mládeže OSH Přerov

ADÉLA FALTYSOVÁ

Partutovice – Už po šestnácté se letos mladí hasiči z Partutovic zúčastnili závodů v požárním útoku zařazených do Velké ceny mládeže OSH Přerov.

Ze 14 soutěží byli starší žáci šestkrát na prvním místě, dvakrát na druhém a dvakrát na třetím místě. Nejlepšího času 13,54 sekundy dosáhli ve Špičkách. Avšak i na domácí půdě vyhráli a získali tak nejen pohár za první místo, ale i Putovní proudnici Adriany Janíčkové, o kterou se soutěžilo v letošním roce poprvé.

„Velice nás to potěšilo. Největšího úspěchu dosáhli v celkovém hodnocení Velké ceny. Po napínavém posledním závodě v Olšovci si udrželi první místo a vyhráli Putovní pohár OSH Přerov,“ prozrazuje s radostí Bohdana Poláková, členka SDH Partutovice.

Dařilo se ale i mladší žákům. Na okresním kole ve hře Plamen se umístili na prvním místě. V soutěžích Velké Ceny byli jedenkrát na prvním místě, čtyřikrát na druhém a třikrát na třetím místě. Celkově se ve Velké ceně mládeže OSH Přerov umístili na krásném čtvrtém místě.

„Úspěšné máme také jednotlivce. V mladších žacích v běhu na 60 metrů s překážkami obsadil ze 34 dětí první místo Filip Maršálek. Nejlepší proudačkou sezóny u starších žáků byla vyhlášena Iveta

NA BEDNĚ. Bez pravidelných tréninků a pevné vůle by to ale nešlo.

Snímky: SDH Partutovice

Kubíková za nejrychleji sestříknutý terč v čase 12,63 sekundy,“ dodává Poláková a nezapomíná ani na zbytek týmu. „Gratulace a poděkování patří nejen mladým hasičům, ale i jejich vedoucím a trenérům, kteří se jim věnují ve svém volném čase,“ uzavírá hasička.

Akci Velká cena OSH Přerov každoročně pořádá Okresní sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska v Přerově. V kategorii starší žáci se za vítězným družstvem z Partutovic umístil na druhém místě tým Dřevohostice A, třetí místo obsadil Sbor dobrovolných hasičů Jindřichov.

VÍTĚZOVÉ. Mladí hasiči se radují z prvního místa.

Křížovka

ARABSKÉ PŘÍSLOVÍ		KELTSKÝ NÁRODNÍ PĚVEC	GENETICKÁ INFOR- MACE ULOŽENÁ V DNA	ZAČÁTEK TAJENKY		VYRÁBÍ OCEĽ	NÁŠ KARIKA- TURISTA	DOMÁCKY ANETA	CYANKÁLI (CHEM. VZOREC)		OBCHODNÍ DŮM	TROŠKA	VYSOKÁ TRÁVA ROSTOUCÍ U VODY	POTRAT (Z ANGL.)
	PAHOREK (NÁŘEČ.) MUŽSKÉ JMÉNO (24.6.)				OHMATÁNÍ					SLEZSKÁ ŘEKA				
NAŠE ZPĚVAČKA (PETRA)					ŽVÁST					BIŘIC KONEC TAJENKY				
CHAČA- TURJA- NOVO JMÉNO					ŽENSKÉ JMÉNO (16.3.) FORMA						ČIDLO ZRAKU JMÉNO PSA			
NÁRODNÍ DIVADLO			USTÝLAT DOMÁCKY DOROTA						ANGL. PRÁCE ŠEDÉ BARVY					
	MLÁDĚ PRASETE	POZORO- VATEL NÁZEV PRO LSD (SLANG.)						ODEZVA KURS 1:1						
ČLOVĚK JDOUCÍ PO STOPĚ							DOMÁCKÝ JOSEF MÍSTO TOHO						VLASTNÍ SRNÁM, SRNCŮM	ZUBNÍ POVLAK
CHYBA V POČÍ- TAČI						ŘÍŤ TYČ K PÁČENÍ						SVĚTOVÝ POHÁR OBDĚLA- TELNÝ		
ČERNÁ JURA					ÚNOSCE KRÁSNÉ HELENY ZAKOKTÁNÍ						UŠNÍ, NOSNÍ, KRČNÍ DRAVÍ PTÁCI			
INIC. PILAROVÉ			PRACO- VATÍ NA STAVU ČÁSTI DNŮ						STUDENÁ MÍSTNOST CHVALO- ZPĚV					
	ANGL. OTEVŘÍT	NAPOHLED ČESKÝ HEREC (JOSEF)						NÁŠ KLAVÍRISTA (ILJA) PLEMENA						
DRUH KŘÍŽOVKY							SPĚŠNÝ DERIVÁTY KYSELIN						SLOVEN- SKÝ ZJEV	BAHENNÍ ROSTLINA
DOJEM						ŽIVOČICH- OVÉ MUŽSKÉ- HO POHLAVÍ HUDEBNÍ ZNAČKA						ZKR. ZKOUŠKY INDIÁN Z JIHOZÁ- PADU USA		
MUŽSKÉ JMÉNO (22.5.)					NAZÁLNÍ MYSLÍ SI						VÝRAZ PŘEKVA- PENÍ CIZÍ MUŽSKÉ JMÉNO			
CIZÍ ZKRATKA ČÍSLA			PRYSKYŘÍ- CE (MN. Č.) NANÁŠET OMÍTKU NA ZDIVO						ZBYTEK PO SPÁLENÍ PŘED- MLUVA					
	OPRŠET	OMOTATI ČÁST TRUPU						POHOŘÍ NA J. MORAVY MEZ. OZN. NÁKLAD. VAGONŮ						
VARIANTA							ČESÁČ PROMOČNÍ MÍSTNOSTI						UŽ	MEZINÁ- RODNÍ KÓD SIERRY LEONE
MŘÍŽOVÍ						MUŽSKÉ JMÉNO (17.6.) KUS LEDU						INIC. HERCE SOVÁKA NĚCO (BÁSN.)		
ČINNOST ŠVADLENY					STADIUM VÝVOJE HMYZU INTERNET. PROTOKOL						ŘÍMSKÝCH 149 NÁRODNÍ PARK			
OZVĚNY				KÓD IRSKA (IRELAND)				POSTRANNÍ VÝHONY						
RUSKY TEN				ANGL. PLATIT				SÁDRA					POMŮČKA: ABORT, LABOR, LIAS, MALÁK, PARI, PAY, RNA, TDK	

Tajenka: Dům si postavil s věží a pes mu chlebě hladý.

Sport z Olomoucka

OBRÁNCE HC OLOMOUC **JIŘÍ ONDRUŠEK** PO TRÁPENÍ S KLADNEM ŘEKL:

Naši fanoušci asi nemají jinou možnost, než nadávat

MIROSLAV MAZAL

Olomouc – V závěru zápasu Jiří Ondrušek atakoval Jaromíra Jágra a potvrdil, že mu výsledek zápasu mezi Olomoucí a Kladnem (1:3) rozhodně není lhostejný.

„Dostal jsem loktem do obličeje, do zubů. Neříkám, že to udělal schválně, ale dostal jsem ji. Někdy se to v zápale boje stává,“ popisoval Jágr střet s obráncem Mory. „Byl to souboj na hraně faulu,“ přiznal Ondrušek, který zároveň chápal rozhořčené olomoucké fanoušky.

Jirko, zlobil se na vás Jágr oprávněně?

Prohrávali jsme o dva góly těsně před koncem, to už se hraje na riziko, tak se mu to nelíbilo. Byl to ale běžný zákrok, nebylo to něco extra.

Rozhodla první třetina, kterou jste prohráli 0:2?

Je to pravda, říkali jsme si to v šatně, že jsme si to prohráli první třetinou. Nabídlí jsme jim dvě šance a oni dali dva góly. Nám se doma hraje těžko, možná až moc chceme, dostáváme laciné první góly. Pak se nám špatně odrážejí puky, nejdou nám nohy, odejde hlava. Doma se teď trápíme.

Jiří Ondrušek Foto: Deník

Proč se nedostavil tlak ani ve zbytku zápasu?

Tlak jsme chtěli mít už od začátku, ale dostali jsme gól a pak se těžko hraje. Kladno přijelo s tím, že si počká na šanci. To přesně udělali, dali góly a to jim stačilo.

Šanci jste měli dost, vstřelili jste ale jediný gól a navíc až v závěru. Je největším problémem nízká produktivita?

Nedáváme góly od začátku sezony. Máme nejméně vstřelených branek ze všech týmů ligy a výsledek je, že jsme v tabulce tam, kde jsme.

Šťve vás, že po domácích zápasech musíte poslouchat našťvané skandování kotle „bojujte za Moru“?

Je to pro nás těžké. Na druhou stranu si to zasloužíme. Víme, že hrajeme špatně a fanoušci asi nemají jinou možnost, než nám nadávat. Těžko říct. Teď se doma trápíme sami se sebou.

Bylo vyprodáno, kulisa ale nebyla obzvlášť bouřlivá. Nezdálo se vám?

My k bouřlivé atmosféře musíme přispět výkonem. Kdybychom si vytvořili tlak, více střídali, chodili víc do soubojů, tak se fanoušci přidají. Nemůžeme čekat, že fanoušci nás poženou a my se budeme klouzat. Hra je svázaná s atmosférou a my jsme si to nezasloužili.

Olomoučtí karatisté přivezli z MS v Německu osm medailí

Olomouc – Členové klubu Akademie karate Olomouc se na přelomu října a listopadu zúčastnili osmého ročníku World

Fudokan karate Championship, které hostil německý Stuttgart. Domů si přivezli několik cenných kovů a v kategorii

starší žáci v kumite obsadil Viktor Škařupa první místo a stal se mistrem světa.

Na tuto světovou vrcholovou soutěž, která uzavírá letošní závodní sezonu, vyrazilo 15 závodníků a dva trenéři, kteří také získali statut mezinárodního rozhodčího a rozhodovali. Trenérka Darina Škařupová byla jmenována do světové komise rozhodčích pro Fudokan sport na dva roky.

„V obrovské konkurenci 2500 závodníků z 51 států naši závodníci vybojovali sedm medailí. Řada reprezentantů se umístila při velkém počtu závodníků na 5. místech a medaile jim unikla pouze o kousek. Všichni skvěle reprezentovali svým výkonem naši Akademii a příprava, kterou absolvovali, se vyplatila,“ uvedla olomoucká trenérka Darina Škařupová. (spo)

NA NEJVYŠŠÍM STUPNI. Mladý karatista Viktor Škařupa ovládl kategorii starší žáci v kumite. Foto: Akademie karate Olomouc

sport z Olomou

www.olomouckydenik.cz

Jágr lákal na hokej

Natěšení olomoučtí fanoušci se navzdory nejistotě dočkali Jaromíra Jágra. Nikoliv však výhry svých oblíbenců, kteří s Kladnem padli 1:3. „My jsme mužstvo, kdy musí hrát opravdu všech dvacet hráčů a dneska jsme takoví nebyli, proto nás Kladno potrestalo. Do dalších zápasů musíme úplně změnit přístup,“ bědoval po utkání Jan Tomajko. Z natřískaných ochozů se několikrát ozvalo „Moták ven“. „Samozřejmě nehrajeme dobře, ale není to na místě určitě,“ prohlásil Tomajko. Navzdory tomu, že Olomouc nejspíš stále nevybředla ze své krize, slavný útočník její výkon ocenil. „Dohrávají osobní souboje, takže to bolí daleko víc, než když hrajete proti technickým hráčům,“ povídal Jágr. Foto: Deník

NENECHTE SI UJÍT VOLEJBALOVÉ DERBY

Již ve čtvrtek čeká volejbalistky Olomouce předehrávka 12. kola UNIQA extraligy, v níž se představí od 17 hodin ve Šternberku. Obhájkyně titulu mají za sebou vítězné utkání proti Prostějovu.

„Po středečním těžkém pohárovém utkání, v němž jsme proti Šternberku hráli velmi špatně, jsme tentokrát předvedli stoprocentní obrát a jiný výkon. V prvním a druhém setu jsme měli lepší servis, což nám hodně pomohlo. Jsem rád, že jsme Prostějovu vrátili porážku 0:3 z předchozího zápasu,“ potěšilo domácího trenéra Petra Zapletala.

Jeho tým se ve čtvrtek představí právě ve Šternberku, který o víkend padl jednoznačným způsobem na palubovce Liberce.

HRDINA TÝDNE PŘEMYSL SKOTÁK

Mladý olomoucký silák Přemysl Skoták se stal vicemistrem světa federace GPC v silovém trojboji. Stříbrnou medaili vybojoval na šampionátu na Slovensku, kde byl v juniorské kategorii nad jeho síly pouze krajan Matěj Syrovátka. Stříbrná medaile a pohár teď svěřence vynikajícího trenéra silového trojboje Rado-mila Vašíka motivuje ke zlepšování. „Dál se chci připravovat na šampionát v powerliftingu, na kterém bych chtěl překonat celkovou hranici 900 kg,“ prozrazuje Přemysl Skoták, který trénuje v přerovském Chrámu síly známého strongmana Jiřího Tkadlčíka.

„Beru jej jako kamaráda a určitě se od něj mám co učit,“ dodal.

PORAŽENÍ TÝDNE HOKEJISTÉ HC OLOMOUC

Po dvou venkovních výhrách čelili na vyprodaném domácím stadionu kladenskému soupeři. Hokejisté Olomouce ale vůbec nezvládli úvod a v bitvě proti Rytířům s Jaromírem Jágrm v sestavě marně dotahovali třígólové manko. „Snaha byla, ale bylo to trochu v křeči kvůli první třetině, kdy jsme z toho úplně vypadli a to se nám nemůže stávat,“ zlobil se trenér Jan Tomajko, který v polovině zápasu společně s kolegou Zdeňkem Motákem sáhl ke změně gólmána a Konráda vystřídal Lukáš.

